EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 259, Ekim 2009

Devletin Kürt açılımı

İsimlendirilmesi artık resmen böyle yapılmasa da gündemde yeniden bir "Kürt açılımı" var, tartışma ve girişim olarak. Tartışma tüm kesimlerde yapılıyor ve girişim, bu kez bir devlet politikası olarak, hükümet üzerinden gündeme geliyor.

Aylardır tartışılmasına rağmen açılımın içeriği üzerine herhangi bir açıklık yok halen. Ama açılımı gündeme getirenlerin döne döne sıraladıkları olmazlardan nelerin olabileceğini, daha doğrusu olabileceklerin sınırlarını anlamakta fazlaca bir güçlük de yok. Son olarak Meclis açış konuşmasında Cumhurbaşkanının (ki "tarihi fırsat" nitelemesiyle yeni açılımı aylar öncesinden ilk kez o müjdelemişti) ortaya koyduğu çerçeve, yapılmak istenenin sınırları konusunda yeterli açıklığı sunmaktadır. Tek millet, tek devlet, tek bayrak ve tek resmi dil temelinde, "farklılıkları zenginlik olarak kucaklamak ve yönetmek" olarak özetlenebilecek bir çerçeve bu. Devletin başı olarak Cumhurbaşkanı, aynı konuşmasında, bunu "milli birliği" güçlendirmenin zorunlu gereği olarak da ortaya koymakta, açılımın bunu hedeflediğini vurgulamaktadır. Bu, hükümetin açılıma getirdiği en son tanım ("Milli Birlik Projesi") ile çakışmakta ve böylece devlet katındaki ortak amacı dile getirmektedir.

Açılımın sınırlarına ilişkin olarak oluşan açıklığın özü özeti, Kürtlerin bir ulus olarak varlığının ve bundan doğan siyasal haklarının reddi ve inkarıdır. Bu, geleneksel çizginin özünde korunması ama biçimde reforme edilmeye çalışılmasıdır. Bununla mantıksal bir uyum çerçevesinde, hükümet açılım için Kürt cephesinden resmen ve açıktan herhangi bir muhatap kabul etmemektedir. Bu elbette Kürt hareketinin hesaba katılmadığı anlamına gelmiyor. Ama hükümet, açılımı devlet yapmaktadır, Kürt hareketine düşense buna kolaylık sağlamaktır havasında ve hesabında. Kürt hareketinin bugünkü gücü ve beklentileri düşünüldüğünde bu olmayacak duaya amin demekle aynı şeydir ve halen açılımın en büyük handikapını oluşturmaktadır.

Açılım konusunda başlangıçta bir hayli umutlanan Kürt hareketi ise, gelinen yerde, gündemde olanın açılım değil fakat tasfiye olduğunu söylüyor. Evet, tam da öyle. Ama yine de burada bir çelişki yok; zira açılımın resmi ağızlarca dile getirilen amacı da zaten esası yönünden bu. Açılım Kürt sorununu çözmek söylemiyle fakat gerçekte bugünkü biçimiyle Kürt hareketini bir sorun alanı olmaktan çıkarmak, silahlı Kürt direnişini tasfiye etmek üzere yapılmak isteniyor. Kürt hareketi açılımın çerçevesiyle uyuma girerse bunu barışçı biçimde, kendi çözüm çerçevesinde ısrar ederse bunu başka biçimlerde yapmak istediklerini gizliyor değiller. Aynı hesap açılımın her iki durumda da devletin işini kolaylaştıracağı inancına dayanıyor. Devleti katındaki mutabakatın gerisinde temelde bu var.

Bu durumda tutarsızlığı Kürt hareketinin kendi konumunda ve beklentilerinde aramak gerekir. Kürt hareketi devrime dayalı

programını çoktan bir yana bırakmıştır. Düzenle barışmaya ve bütünleşmeye dayalı bir strateji izlemektedir ve yürüttüğü mücadelenin bunun önünü açacağına inanmaktadır. Ama tutarsızlığı, bir yandan düzenle barışma çizgisi izlerken, öte yandan gerçekte ancak o aynı düzenin aşılması ile elde edilebilecek bir ulusal istemler bütünüyle hareket etmesindedir. Bu halen Kürt hareketinin akıl almaz çelişkisidir. Devrimle elde edilebilir olanı kurulu düzenle pazarlıkların ürünü anayasal reformlarla elde edebileceğini sanmak, ham hayallerle oyalanmaktır.

Kürt hareketi tutarlı olmak istiyorsa iki şeyden birini seçmek zorundadır. Ya ulusal eşitliğe dayalı siyasal istemlerden vazgeçmeli, ya da bunun gerici burjuva düzeni ile pazarlıklarla, dolayısıyla anayasal reformlarla elde edilebileceği hayalinden. İkisinden de vazgeçmemek, bir çıkmaza saplanıp kalmakla aynı anlama gelmektedir.

Aynı kaba tutarsızlık kuyrukçu solun tümünde vardır. Onların ortak sloganı "demokratik, adil ve onurlu bir barış!"tır. Ama bu çevreler, ilkin bunun siyasal kapsamını tüm açıklığı ile ortaya koymak ve sonra da bunun kurulu burjuva düzeni sınırları içinde ve anayasal reformlar yoluyla nasıl olanaklı olabileceğini izah etmek sorumluluğu ile yüzyüzedirler. Tümü de hala marksist geçindiğine göre, bunu Marksizmin ulusal sorun teorisi ve programıyla bağdaştırarak yapmak gibi bir yükümlülük de var önlerinde. Devrimci olmak iddiasını sürdürüp de ulusal sorunda anayasal reform çizgisinin ardından sürüklenmek, tüm kişi, grup ve partileriyle kuyrukçu sol çevrelerin ortak çelişkisi ve yapısal tutarsızlığıdır.

Bu kısa değinmeleri bir yana bırakarak, devlet açılımının tam da bu dönemde gerçekte hangi ihtiyacın ürünü olarak gündeme geldiği sorununa geçmek istiyoruz.

Amerikan emperyalizmine bağımlılık, tüm kesimleriyle Türk burjuvazisinin, tüm kurumlarıyla Türk devletinin ve tüm partileriyle Türk burjuva siyasetinin tarihsel ortak paydasıdır. II. Emperyalist Dünya Savaşı'nı izleyen bütün bir tarihi dönem boyunca bu böyle olagelmiştir ve dünyadaki hegemonik güç ilişkilerinde köklü bir değişim ortaya çıkmadığı sürece de böyle olmaya devam edecektir.

Kapitalist dünyanın hegemon emperyalist gücüne "milli mutabakat"a dayalı bu bağımlılık, Türk burjuvazisi için kendi sınıf egemenliğini sağlama almanın temel önemde bir dış güvencesi idi. Karşılığında ise ABD'nin başında bulunduğu emperyalist dünya kampı hesabına bölge jandarmalığı görevi üstleniliyor, bunun bir gereği olarak da Türkiye toprakları bölge halklarına karşı emperyalizmin tehdit, saldırı ve savaş üssü haline getiriliyordu.

20. yüzyılın son on yılına girilirken, bu rol üstlenmede belirli bir değişikliğe yola açan iki önemli gelişme üstüste bindi. Bunlardan ilki, onyılları bulan bir gelişme sürecinin ardından Türk burjuvazisinin artık önemli bir sermaye birikimi düzeyine ulaşması ve böylece dış piyasalara açılacak güce kavuşması oldu. 12 Eylül faşist darbesi ile düzlenen zeminde kuralsız ve sınırsız bir sömürü dönemi olarak yaşanan '80'li yıllar bu açıdan bir dönüm noktası oluşturdu. İkinci önemli gelişme ise Doğu Bloku'nun çökmesi ve Sovyetler Birliği'nin dağılması idi. Savaşı izleyen dönemin dünyasında oturmuş tüm dengeleri kökten değiştiren bu olay, Türkiye'yi çevreleyen bölgelerde büyük bir istikrarsızlıkla birlikte önemli bir boşluk yarattı.

Bu iki gelişme bir arada, Türk burjuvazisinin yayılmacı heveslerini körükleyerek onu bölgesel bir güç olarak sivrilme arayışlarına itti. '90'lı ilk yılların resmi politika sahnesindeki "Adriyatik'ten Çin seddine Türklük dünyası" söylemleri,

burjuva düşünce dünyasındaki II. Cumhuriyetçilik ve Yeni-osmanlıcılık tartışmaları, bunun yansımaları oldular. Turgut Özal, özellikle de son döneminde, Türk burjuvazisinin bu yeni heves ve eğilimlerinin siyasal temsilcisi, bir bakıma simgesi oldu.

Fakat başta Ortadoğu olmak üzere Türkiye'yi çevreleyen bölgeler, aynı zamanda dünya ölçüsündeki emperyalist nüfuz mücadelesinin en stratejik alanları idiler. Böyle olunca, ulaşmış bulunduğu yeni güç düzeyine rağmen, Türk burjuvazisi bu mücadelede ancak taşeron olarak önemli bir rol üstlenebilirdi. Nitekim dayanaktan yoksun propaganda söylemlerinin ötesinde bu konuda yeterince gerçekçi davranıldı ve sözkonusu rol, dünyanın yeni güç dengeleri içinde ABD ve İsrail hesabına üstlenildi. Bu yıllarda İsrail ile ilişkilerin sayısız açık-gizli anlaşmalar ile en ileri düzeye çıkarılması, ABD de içinde olmak üzere üçlü bir siyasal-askeri mihver olarak kurumlaştırılması, bunun ifadesi oldu. Türk burjuvazisi, ABD hesabına, Yugoslavya'nın parçalanmasında, Afganistan ve Irak'ın işgalinde, Kafkasya ve İç Asya üzerinden Rusya'nın kuşatılmasında, önemli politik-askeri roller üstlendi.

Bununla birlikte, yarım yüzyılı aşan bir tarihsel temele oturan ve birçok bakımından pürüzsüz olan bu ilişkilerde, yine de belli sorunlar yok değildi. Ve bunlar, zaman zaman ilişkilerde bunalım olarak tanımlanabilecek sonuçlara yolaçabilecek denli önem de kazanabiliyordu. Genellikle çok geçmeden aşılsa da, ilişkilerde bunalım doğuran handikaplar, Türk burjuvazisinin ABD emperyalizmi ile her bakımdan uyumlu bir bölge politikası izlemesini, böylece bölgesel düzeyde önemli bir güç olarak öne çıkmasını, yine de zora sokuyordu.

İşbirlikçi büyük burjuvazinin hemen tüm kesimleri, özellikle iç politik yaşamın belli sorunları üzerinden farklı eğilimler taşıyor olsalar da, dış politik yaşamın bu önemli handikaplarının aşılmasında, zaman içinde güçlenen bir mutabakat içinde oldular.

Böylece son zamanlarda gürültüsü ölçüsünde yankısı da büyük olan Kürt ve Ermeni açılımları'nın gerçek arka planına gelmiş oluyoruz.

ABD'ye bağlılık, sadakat ve hizmette kusursuzluğunu tarihsel olarak kanıtlamış Türk burjuvazisinin, buna rağmen çıkarlarının gerektirdiği belli durumlarda ona ters düşebildiği belli sorunlar da olmuştur, yukarıdaki kısa özetle bunu dile getirmeye çalıştık. Kürt sorunu, Kıbrıs sorunu ve Ermeni sorunu, bunun başlıca üç alanı olageldiler ve Türk dış politikasının belli sınırlar içinde de kalsa ABD'den farklılaşabildiği nadir sorunlar alanını oluşturdular. Öteki ikisini bir yana bırakarak "açılım" tartışmalarının asıl alanı olan Kürt sorununda bu farklılışmanın ne anlama geldiğine bakalım.

Türkiye, tarihsel olarak dört parçaya bölünmüş Kürdistan'ın, toprak ve nüfus olarak en büyük parçası üzerinde egemen olan devletlerden biridir. Ötekilerle kıyaslandığında Kürt sorununda en katı ve inkarcı davranış çizgisini de o temsil edegelmiştir.

II. Emperyalist Dünya Savaşı'nın hemen ardından Türkiye ile yakın ilişkilere giren ve onun tüm iç ve dış politikası üzerinde belirleyici etkilerde bulunabilen ABD emperyalizmi, "son Kürt isyanı" toplumsal bir güç boyutları kazanana kadar bu katı inkarcı egemenliğe herhangi bir itiraz yöneltmek bir yana, bu alanda Türk burjuvazisine onyıllar boyunca tam destek vermiştir. Genel toplumsal uyanışla birlikte Kürt ulusal uyanışının da gaddarca ezilmesi anlamına gelen 12 Mart ve 12 Eylül faşist

askeri darbelerinin ardındaki gerçek gücün ABD olduğunu hatırlatmak bile kendi başına bu konuda yeterli bir fikir verebilir.

Bu tarihsel destek PKK'nin önderlik ettiği yeni Kürt isyanına karşı da aynı biçimde devam etti. ABD payına olduğu kadar İsrail payına da... Ortadoğu halklarına karşı kurulan üçlü saldırgan politik-askeri mihverin bu hakim ikilisi, "terör" olarak damgalanan modern Kürt ulusal uyanışının bir kez daha ezilebilmesi için Türk devletini her yolla desteklediler. Ve sonuçta bunu, Abdullah Öcalan'ın tutsak edilip Türk devletine teslim edilmesiyle taçlandırdılar. Böylece bu desteğin ulaşabileceği boyutları tüm açıklığı ile göstermiş oldular.

Bütün bunlar, ABD ve İsrail ile Kürt sorunu üzerinden yaşanan sorunların Türkiye'deki Kürt sorunuyla bir ilgisi olmadığını ortaya koymaktadır. İlişkilerde pürüzlere yol açan Türkiye'deki Kürt sorunu değil, fakat Kürt sorununun bölgesel niteliği idi. Gerek ABD ve gerekse İsrail için, İran, Irak ve Suriye'deki Kürt sorunu, kendileriyle sorunlu bu ülke rejimlerini zayıflatmanın bir önemli olanağı idi ve bu yeni bir tutum da değildi. Örneğin ABD ve İsrail ikilisi '70'li yıllarda İran Şahı kanalıyla bu politikayı Irak'a karşı izlemişlerdi. İsrail'in 1982 yılına ait gizli bir stratejik belgesinde, Irak'ın, tam da bugün olduğu gibi, Şii, Arap ve Kürt bölgeleri olarak üçe bölünmesi hedefi, bu politikanın bir başka önemli örneği olarak anılabilir burada.

Türk devleti ile ilişkilerde sorun yaratan da bu oluyordu. Zira Kürt sorunu üzerinden ABD-İsrail ikilisini hedefi olan ülkeler, bu aynı sorunun bastırılmasında, ama yalnızca bu sınırlar içinde, Türkiye'nin müttefikleri durumunda idiler. Bu ülkelerdeki Kürt sorununu azdırmak ve Kürt hareketlerini desteklemek, Türk devletinin çıkar ve tercihleriyle bağdaşmayabiliyordu.

Irak'a yönelik son emperyalist müdahale ve işgal, bu alandaki anlaşmazlığın Türkiye-ABD ilişkilerinde yaratabileceği sorunları somut olarak gösterdi. ABD bu müdahale esnasında Güney Kürtleri'nin desteğinden en iyi biçimde yararlandı ve karşılığında bugünkü federe Kürt devletinin ortaya çıkışını tam olarak destekledi. Bu Türkiye'nin Güney Kürdistan'a ilişkin kırmızı çizgilerinin yıkılması demekti ve beraberinde ABD-İsrail ile ilişkilerde belli sıkıntıların yaşanmasını getirdi.

Tayyip Erdoğan'ın 5 Kasım Washington ziyareti ile bu konuda yeni bir mutabakata ulaşıldı ve böylece ilişkilerdeki geçici kriz de aşılmış oldu. Türkiye, karşılığında tam da ABD'nin istemi doğrultusunda hamiliğini üstlenmek üzere, Güney Kürdistan'daki federe devleti resmen tanımış oldu. Böylece Türkiye'nin işbirlikçileri ile Güney Kürdistan'ın işbirlikçileri Amerikancı çizgide ortak safa girmiş oldular. Bu ABD'nin Irak'a müdahale sonrasında Kürt sorununda izlediği çizginin büyük bir başarısı oldu.

Bugün Türk devletini AKP hükümeti üzerinden içerde Kürt açılımı yapmaya yönelten de temelde işte bu gelişmedir. Güney Kürdistan'a hamilik, Türkiye'deki Kürt sorununu bir parça olsun yatıştırmayı ve olanaklıysa bunu silahlı Kürt hareketinin tasfiyesi ile birleştirmeyi bir ihtiyaç haline getirmiştir. Propaganda çözüm üzerinden yapılıyor olsa da gerçek amaç sorunu kontrol altına almak ve bir parça olsun yatıştırmaktır.

Bu çerçevede açılım ABD'nin ve elbette Avrupalı emperyalistlerin tam desteğine sahiptir. Aynı şekilde işbirlikçi büyük burjuvazinin hemen tüm kesimlerinin de... İşbirlikçi burjuvazi sınırları iyi çizilmiş belli adımların içerde Kürt sorununu bir parça yatıştıracağına ve Güney Kürdistan üzerindeki denetimi kolaylaştıracağına

inanmaktadır. Fakat bundan da önemli olarak, Amerikan emperyalizmi ile bölgesel plandaki işbirliği ve uyumun önündeki önemli bir engelin kalkacağını, böylece emperyalizme verimli ve karlı bir taşeronluk için daha uygun koşulların oluşacağını düşünmektedir. Kürt açılımı için olduğu kadar Ermeni açılımı için de hükümeti desteklemesi, desteklemekten öteye özellikle cesaretlendirmesi bundan dolayıdır.

Bu tablo, aynı zamanda, bu girişimlere neden devletin başı olarak Cumhurbaşkanının önayak olduğunu, AKP hükümetinin bu netameli "milli" konularda nasıl bu denli kolay risk üstlenebildiğini ve hükümetle sorunlu durumdaki ordunun bu açılımlara kerhen de olsa neden onay ve destek verdiğini de açıklamaktadır. Emperyalizmin ve işbirlikçi büyük burjuvazinin çıkar ve tercihlerinin bu alandaki çakışması, hükümete güç vermekte ve orduyu onu bu alanda desteklemeye yöneltmektedir. Bu durumda gerici burjuva muhalefetinin karşı çıkmalarının esas amacı ve sonucu da bugüne kadar şovenizmle sersemletilmiş kitlelerden oy desteği devşirmek olmaktadır. Bu karşı çıkmaların hükümeti belli sınırlara çektiği ve onun manevra alanını hayli daralttığı da bir gerçek olsa bile.

Fakat tüm bunlara rağmen açılımla amaçlanan sonuçlara ulaşma şansı yoktur. Bu şans ancak Kürt hareketi muhatap alınarak ve belli beklentileri karşılanarak elde edilebilirdi, oysa bundan uzak durulmaktadır. Buna rağmen hükümet düşündüğü çerçevede açılımını sürdürmeye çalışacaktır. Çünkü bununla Kürt hareketinin kitle desteğinde belli zayıflamalar yaratabileceğini, burjuva kamuoyunun çözüm beklentisi içinde olan kesimleri nezdinde Kürt hareketini tecrit edebileceğini ve bu arada tasfiyeye yönelik girişimlerinde emperyalistlerden daha büyük bir destek alabileceğini ummaktadır.

Bu amaçlara ne ölçüde ulaşılabileceğini, açılım çerçevesinde atılacak adımların niteliğine ve kapsamına da bağlı olarak, zaman gösterecektir. Fakat tüm bu girişimlerin en iyi durumda bile Kürt sorununun çözümü doğrultusunda bir ilerleme sağlayabileceğine beklemek boş hayallerle oyalanmaktır.

Kürt sorunu derin tarihi kökleri ve kapsamlı toplumsal boyutları olan siyasal bir sorundur. Çimentosu inkarla karılmış ve tüm dokusu buna göre şekillenmiş gerici burjuva sınıf düzeni ayakta kaldıkça, iki ulusun tam eşitliğine ve gönüllü kardeşçe birliğine dayalı bir çözüm ummak ham hayalden öte bir şey değildir. Öteki her şey bir yana, bu tür bir çözüm, iki halktan emekçilerin uzun süreli bir devrimci mücadele içinde kaynaşmasına, ancak bu tür bir mücadelenin sağlayabileceği köklü bir demokratik eğitimden geçmesine, bu yolla inkarcı düzenin aşıladığı her türden zehirli düşünce, eğilim ve davranıştan arınmasına sıkı sıkıya bağlıdır. Bu ise yalnızca devrime dayalı bir mücadele programı ve stratejisi ile sağlanabilir.

Sorunun tüm kaynağı ve çözümün de baş hedefi olarak gerici burjuva sınıf düzeninin bu alanda yapabileceği bir şey yoktur. Kürt hareketi ise izlediği çizgi ile böyle bir süreci kolaylaştırmak bir yana tümden zora sokmaktadır. Ya devletle masa başı barışı ya savaşın tırmandırılması kısır ikilemine dayalı çizgisi bunun ifadesidir. Bu yalnızca Türk halk kitlelerinde şovenizmin azdırılmasını ve Kürt halk kitlelerinde ezilen ulus milliyetçiliğinin kök salmasını kolaylaştırır, son on yılın özellikle kanıtladığı gibi. Bundan ise başka bazı sonuçlar belki çıkabilir ama iki halkın gerçek özgürlüğüne ve gönüllü kardeşçe birliğine dayalı bir çözüm asla çıkmaz.

EKİM

Partiyi sınıf içinde güç haline getirmenin sorunları

Ortaya koyduğumuz politik pratik faaliyet düzeyi ile karşılaştırıldığında kitle tabanımız oldukça dar. Oysa yılları bulan ısrarlı ve çok yönlü bir siyasal çalışmanın sonucu bu olmamalı. Oldukça zor şartlarda aldığımız mesafenin anlamını ve değerini unutmamak kaydıyla belirtelim, bunu hiç hak etmiyoruz. Bunun için bu soruna müdahaleyi gündemimize almalı, çözümüne ilişkin kafa yormalı, tartışmalı, çıkardığımız sonuçları paylaşmalı ve giderek çözücü bir müdahale planı oluşturabilmeliyiz.

Burada sorununun genel mahiyeti ve çözümüne ilişkin olarak başlıklar halinde düşüncelerimizi ortaya koymak istiyoruz. Böylelikle sorunun yakıcı önemi üzerine uyarıcı ve konu kapsamında yürütülecek tartışmalar için kolaylaştırıcı bir çerçeve sunmaya çalışacağız.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, kitle çalışmasından sonuç almak ya da moda ifadeyle kitleselleşmek bizde, somutta sınıf hareketiyle organik bağları geliştirmek ve sınıfın öncüsünü kazanabilmek anlamına gelmektedir. Dolayısıyla sorun, saflarımızdaki, çevre ve çeperimizdeki hangi sınıftan ve sosyal kökenden olursa olsun insan sayısını arttırmak değil, öncelikle işçi sayısını arttırmak biçiminde anlaşılmadır. Ancak sınıf temelli bir kitleselleşme sağladığımız ölçüde, genel olarak diğer sınıf ve tabakalardan saflarımıza yönelik katılımlar da anlamlı ve kalıcı olur. Aksi halde kitleselleşmek adı altında kolaycı bir takım eğilimler gerçekte, günü kurtarmak adına geleceği tehlikeye atmak anlamına gelir.

Dolayısıyla sorunu sınıf hareketi içerisinde maddi bir kuvvet haline gelmek biçiminde tanımlamak en doğrusudur. Aslında sorun bu biçimiyle de uzun zamandır partinin gündemindedir. Fakat kesin bir çözüme bağlanabilmiş değildir. Yapılan müdahalelerle önemli mesafeler alınmakla birlikte genel olarak sorun hala da esası bakımından olduğu gibi durmaktadır. Sınıf çalışmasında yakaladığımız ilk anlamlı bağları geliştirememekte, örgütleyememekte ve daha ileri bir çıkışın maddi dayanakları haline getirememekteyiz. En azından büyük bir zorlanma yaşamaktayız. Böyle olduğu ölçüde, hem mevcut güçlerimiz bir yerden sonra yorgunluk belirtileri göstermekte, hem de büyük emeklerle kazanılan imkanlar yitirilmektedir.

Sorunun nesnel yanları olmakla birlikte, mevcut durumumuz ve sınıf hareketinin gelişme imkanları düşünüldüğünde, sorunun nedenleri salt nesnel zorluklarla açıklanamaz. Asıl sorun iradi planda yaşanmaktadır. İrade planında iğne ucu kadar küçük imkanları değerlendirebilmek, bunun için koparıcı, sistematik ve örgütleyici bir çaba ortaya koymak gerekirken, çoğu durumda bunun uzağında kalmaktayız. Bu düzeyde bir iradi gücü neden ortaya koyamadığımız sorusunu yanıtlamak ise, sorunun kaynağını kavramak bakımından oldukça kritik bir yerde duruyor.

EKİM 3. Genel Konferansı'nda, sınıf çalışmasında artık salt dışarıdan seslenmekten çıkarak içeriden müdahalenin koşullarını oluşturmanın sorunları tartışılmıştı. 3. Konferans'ın açtığı yoldan bu sorunu çözme

yönünde ciddi bir mesafe de alınmıştı. Bu mesafenin bizi partiye götüren birikimler içerisinde özel bir yeri vardır. Fakat yine de 3. Konferans sonrasında artık sınıfa içeriden müdahalenin asgari imkanlarını oluşturduğumuz ve bir dizi örnek şahsında görüleceği üzere, sınıfın yaşamında politik bir taraf haline gelmeye başladığımız bu dönem hala da bir başlangıçtır. Aslında sınıf zemininde güç olabilmenin, maddi bir kuvvet haline gelebilmenin asgari koşulları oluşturulmuştur. Bu koşullar, sınıf içerisinde konumlanmış, siyasal çalışmasını ağırlıkla sınıfa yönelik olarak örgütleyen, bu doğrultuda da artık bir dizi örneğe sahip olan ve sınıfın ileri-öncü unsurlarıyla ilk önemli maddi ilişkileri kuran bir çalışma ve örgütlenme düzeyidir.

Parti Kuruluş Kongresi, partili kimliğin ve program bilincine dayalı bir devrimci pratiğin, bu koşullarda sınıf içerisinde ve giderek toplum düzeyinde bir politik kuvvet haline gelecek sıçramanın da niteliksel koşullarını yaratmıştır. Fakat bilinen gelişmeler (peş peşe yenilen darbeler) nedeniyle bir sıçrama yapmanın siyasal ve örgütsel koşulları bir dönem için önemli ölçüde yitirilmiştir. "Yeniden inşa" adını verdiğimiz bu ara dönemde bir süre asgari bir sınıf çalışması yürütmenin olanakları da önemli ölçüde kaybedilmiştir. Ancak süreç içerisinde her bakımdan oldukça genç güçlerle siyasal çalışma sürdürülmüş ve bir yerden sonra da yaratılan ilk imkanlar yeniden sistematik bir sınıf çalışması yürütmek hedefiyle örgütlenmiştir. Bu süreç içinde henüz kendileri de örgütlenme ve dönüşüm sorunları yaşayan genç güçlerle, böyle bir çalışma ısrarı gösterilmiş ve aynı zamanda burada da kalınmayarak çalışma araçlar bakımından da tarihimizde görülmedik ölçüde zenginleştirilmiştir. Onlarca bülten yanında, kültür-sanat kurumlarından işçi derneklerine kadar bir dizi aracı kullanan ve yüzünü sınıfa çeviren, bu doğrultuda belli bir ısrar gösteren bir politik-pratik faaliyet kapasitesi yaratılmıştır.

Bu dönem çalışmamızın en temel özelliklerinden biri, çalışmanın kendi güç ve imkanlarının sınırlarına takılmadan sınıfın ihtiyaçları temelinde üretilmiş politik kampanyalar üzerinden yoğunlaştırılmış çalışmalar biçiminde ilerletilmesidir. Kuşkusuz bu kampanyalar, özellikle de Kurultay süreçleri, sınıf çalışmasının toparlanmasını sağlamış ve giderek sınıfa yönelik kesintisiz ve yoğunlaşmış bir çalışma yürütmemizin koşullarını oluşturmuştur. Sınıf içerisinde bir dizi ilişki ve imkan yaratmış, önemli bağlar kurulmasına vesile olmuştur. Fakat daha sonra, çeşitli vesilelerle üzerinde durulduğu gibi, bu kampanya çalışmalarının en önemli sorunu, yine de sonuç almada, yani sınıfla maddi bağlar kurmada ve sınıfın ileri unsurlarını kazanabilme planında yaşanmıştır.

Her şeye rağmen toplam süreçlerimiz bakımından bunun anlaşılır nedenleri vardır ve sınıf çalışmasında bir önemli eşiğin aşılması bakımından işlevleri tartışılmazdır. Zira bu yoğunlaştırılmış siyasal sınıf çalışması pratikleri, bir dizi alanda partinin sanayi havzaları temelinde hedefleri, araçları ve zeminleriyle sistematik bir sınıf çalışmasını yürütmesinin yolunu açmıştır. Bu noktadan sonra da, sınıf içerisindeki güçlerimizin sınırları daha belirgin biçimde ortaya çıkmış, maddi bir güç haline gelmek yakıcı bir ihtiyaç haline gelmiş, yaşadığımız gelişmenin yeni safhasında bu, önümüze çıkan en önemli sorunlardan biri olmuştur.

Aradan geçen zamana karşın hala da sorun esası yönünden çözüme kavuşturulabilmiş değildir. Kuşkusuz geride kalan dönem içerisinde sorunun mahiyetine ve çözümüne ilişkin bir dizi alanda çok önemli müdahaleler yapılmıştır. Devrimci örgüte yönelik oldukça kritik bir müdahalenin zemini haline gelen II. Parti Kongresi, parti çalışmasının ana gövdesiyle sınıf zeminine oturtulmasına yönelik de oldukça önemli vurgular yapmıştır.

Bundan dolayı da parti bir dizi alanda sınıf dışı eğilimleri ve alanları hızla geride bırakabilmiştir. Fakat buna rağmen sorun hala da esası yönünden çözülememiştir.

Her şeye rağmen bu dönemde sınıfla ilişkilenmek ve sınıfa yönelik doğrudan müdahalelerde bulunmak bakımından yine de önemli deneyimler orta yerde durmaktadır. Özellikle krizin ardından ağır yıkım faturaları karşısında sınıf hareketindeki artan direnme eğilimi, sınıf çalışmasında hem niteliksel ve hem de niceliksel bir gelişmenin imkanlarını ortaya çıkarmıştır. Öyle ki, sınıf çalışmamızın seslenme sınırlarında yürütüldüğü alanlarda dahi, ısrarlı çalışmamızın ve yılları bulan emeğin ürünlerini nihayet alabileceğimiz bir dönemin içerisine girdiğimiz görülmüştür. Bu dönem içerisinde bir dizi işçi direnişinde şu ya da bu düzeyde taraf olmamız bunun ifadesidir. Sınıf hareketinin eylemine önderlik etmek, sınıf içerisinde şu ya da bu düzeydeki güçlere dayanarak politika yapmak, mücadeleye atılan işçilerin doğal olarak yüzlerini döndüğü belli mevzilere sahip olabilmek gibi üstünlüklerimiz, bu dönem içerisinde birçok örnek şahsında gözlemlenmiştir.

Fakat her şeye rağmen bunların sınırlı örnekler olduğunu bilmek gerekir. Ancak bu örneklerin görüldüğü alanlardan da başlayarak bir kez daha bu süreçte ortaya çıkan imkanları hakkıyla değerlendiremedik. Özellikle direnişlerine önderlik yapabildiğimiz bazı örneklerde en uç ifadelerini gördüğümüz gibi, bu süreçte de yüzleri bize ve mücadeleye dönük olan işçileri kazanmakta da oldukça tutuk kaldık.

Kuşkusuz sınıfın örgütlenmesi ve kazanılması dediğimiz süreç, öncünün partiye kazanılması ile genel kitlesinin mücadeleye kazanılması biçimde tarif edebileceğimiz iki yönlü bir süreçtir. Sınıfın öncüleri parti için kadro adayıdırlar. Fakat ortada sınıf mücadelesi içerisinde pişmiş hazır öncüler olmadığı ölçüde, parti sınıf içerisinde en geniş bir kitle çalışması yürütmek, sınıfın ileri-öncü potansiyellerini örgütleyecek bir takım ara zeminleri oluşturmak ve bu zeminlerde bu potansiyeli sınıfın ana gövdesine yönelik bir öncü müdahaleye yöneltmek durumunda kalıyor.

Bilindiği üzere parti uzun zamandır bu alanda bir dizi aracı kullanıyor. Platform, kurum ve dernek gibi araçlar bu kapsamda değerlendirilmelidir. Bu araçlar bir yandan siyasal sınıf çalışmasının etkinliğine hizmet ediyorlar, ama diğer taraftan da sınıfla ilk temasların kurulmasına vesile oluyorlar. Daha özelde ise sınıf içerisinde kazandığımız taze güç ve imkanların değerlendirildiği, henüz her bakımdan zayıf, deneyimsiz ve öncü niteliğinden uzak sınıf güçlerinin eğitildiği ve siyasal bir sınıf çalışmasına katıldıkları zeminler olma özelliğine sahipler.

Buradan konumuzla ilgili çıkarılması gereken en önemli sonuçlardan biri, sınıf hareketi içerisinde maddi bir kuvvet haline gelmenin iki yönlü bir süreç olduğudur. Sürecin bir yönü, sınıfın ileri-öncü unsurlarını devrimcilik tercihi ve bilimsel sosyalizmin dünya görüşü temelinde partiye kazanabilmektir. Diğer yönünde ise sınıfın daha geniş bölüklerini günlük ekonomik-sosyal mücadele içerisinde birleştirip kaynaştırabilecek zeminleri yaratma ve varolan zeminleri bu doğrultuda geliştirebilmek vardır. Bu ikisi birbirini dıştalamaz, tersine birbirini tamamlayan, besleyen ve karşılıklı etkileşen bir ilişki içerisindedirler.

Dolayısıyla sınıfın ileri-öncü potansiyellerini siyasal sınıf mücadelesi içerisinde eğitmek, geliştirmek ve giderek daha bilinçli bir eğitim sürecine sokarak kazanmak gerekir. Diğer taraftan ise bu süreç sınıfa fiili önderlik sürecidir. Deneyimsiz ve bilinç planında geri olan ileri sınıf güçlerini de örgütleyerek sınıfın eylemine önderlik yapmak,

bu süreç içerisinde hem platform ve kurum gibi zeminleri gerçek birer kitlesel sınıf örgütü haline getirmek, fakat diğer taraftan da öne çıkan ileri işçiyi partiye kazanmak gerekir. Tüm bunları yapabildiğimiz ölçüde sınıf içerisinde kitleselleşmemiz ve maddi bir kuvvet haline gelmemiz zor olmayacaktır.

Peki hedeflerimiz ve ne yapmamız gerektiği konusunda bu açıklık sonuç almak için yeterli mi? Hayır. Çünkü sonuç almak, yukarıda da belirttiğimiz gibi, öncelikle güçlü bir irade gerektiriyor ki, bugün sorun daha çok da bir irade sorunu olarak ortaya çıkıyor. Bu noktada irade sorununun tam olarak nasıl anlaşılması gerektiğine bakmak gerekir.

İrade sorunu en başta bir ideolojik-politik donanım sorunudur. Bununla birlikte temelde devrimci bir örgütsel nitelik sorunu olarak ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla neden örgütlenemiyoruz, neden güç olamıyoruz, neden sınıf içerisinde sınıfın geniş bölüklerine yön veren bir maddi güç haline gelemiyoruz sorununun çözümü de buradadır. Eğer ideolojik-politik bir donanımınız yoksa, eğer bu donanımı kolektif bir önderlik düzeyi biçiminde bir güce dönüştüremiyorsanız ve bununla birlikte elinizdeki güç ve imkanlarınızı örgütlü bir seferberlik içerisine sokamıyorsanız, örneğin bir fabrikada size yüzünü dönen bir işçiyi fabrikasında harekete geçecek, sizinle örgütsel bir hukuk oluşturmasına zemin oluşturacak hedeflerle motive edemiyorsanız, geliştiği ölçüde onu ideolojik-politik olarak donatamıyorsanız, çevresini örgütleyecek ve mücadeleyi yönetecek bir tarzda yönlendiremiyor, inisiyatif kullanacağı bir örgütsel zeminde tanımlayamıyorsanız ve ona bu temelde önderlik edemiyorsanız, sonuçta sınıf kitlelerini de kazanamazsınız. Elinizdeki güç ve imkanları geometrik olarak büyütemezsiniz. Büyütemediğiniz bir durumda ise, kısa sürede çevrenizde biriktirdiğiniz güçleriniz üzerindeki motivasyonu ve heyecanı da tüketirsiniz. Bu da ayrıca içerisinden çıkamayacağınız sorunlar anlamına gelir.

Tüm bunlardan sonra belirtmek gerekir ki, sorunun çözümüne dair yakalanması gereken kritik halka yerel çalışma ve yerel önderliklerdir. Özcesi yerellerde politik-pratik çalışmayı yöneten yerel yönetici örgütlerin ideolojik-politik donanımlarından başlayarak niteliklerini yükseltmek gerekiyor. Bu kapsamda özellikle çalışma tarzı ve örgütlenme planında mevcut durumun gözden geçirilmesine ihtiyaç vardır. Özellikle fabrikalarda derinleşmeyi hedefleyen yoğunlaşmış bir sınıf çalışması ile, platform ve kurum çalışmaları arasında doğru ve sağlıklı bir dengenin kurulması konusunda net bir açıklığa sahip olunmalıdır. Doğru bir planlama ve toplam sınıf çalışmasını stratejik öncelikler ışığında biçimlendirecek bir örgütleyici inisiyatif gösterilmelidir.

Bundan böyle sınıf çalışmasında sorunu somut olarak doğrudan ortaya koymalı ve yanıtlamalıyız. Örneğin bundan böyle çalışmamızda şu soruları sormayı ve yanıtını almayı, temel önemde bir ilke olarak benimsemeliyiz:

Hedef fabrikalar ve hedef işçiler belirleyip yüklenebildik mi? Fabrikalarda çalışan yoldaşlarımız ve ileri ilişkilerimizin ilişkileri ne durumda? Kaç fabrika özel sayısı çıkardık, kaç eğitim ve tartışma toplantısı yaptık? İşçilerle bağımız gelişiyor mu, süreç içerisinde nasıl bir mesafe alındı? Fabrika ve sektör çalışmalarında fabrika komitesi-çalışma grubu vb. örgütsel zeminlere ulaştık mı? Müdahale ettiğimiz direnişlerde kaç işçi ile ilişkilendik, ne kadarını esnek zeminlerde örgütledik, kaçını kadro adayı olarak düşünebiliriz, bunlar için bir örgütlenme planımız var mı, bu yönde atılmış adımlarımız var mı?

Çalışmamızın seyri ve başarısı ile bu sorunların yanıtı arasında kopmaz bir ilişki vardır, olacaktır.

Partinin sınıf temelini güçlendirmeliyiz!

Küçük-burjuva devrimciliğinin çok yönlü eleştirisi üzerinde inşa edilen partimiz, emek-sermaye çelişkisinin belirlediği bir toplumda sınıf dışı küçük-burjuva devrimciliğinin bir geleceğinin olmayacağı temel gerçeğini hep önemle vurguladı. Marksist dünya görüşüne ve onun devrimci yöntemine dayalı bu eleştiri, 12 Eylül yenilgisinden çıkarılması gereken derslerin en başında geliyordu. Ne yazık ki sol hareket, yenilginin ortaya çıkardığı bu temel gerçekten gerekli sonuçları çıkarmayı başaramadı. Bugün sol hareket önemli bir bölümüyle sınıf dışı devrimcilik anlayışına dayalı bir siyasal ve örgütsel zeminde kendini var etmeye çalışıyor. Ancak sınıf temelinde yoksun bir devrimcilik dönemi bugün artık önemli ölçüde geride kalmış bulunuyor.

Sınıf dışı devrimcilik anlayışına yöneltilmiş bu eleştirinin kaçınılmaz sonucu politik-pratik açıdan kararlı bir biçimde sınıfa yönelmekti. Her türlü öznel-nesnel zorluk ve etkiye karşı koyarak, kararlılıkla sınıf temelinde bir örgütsel inşa çabasında yoğunlaşmaktı. Hareketimiz ilk ortaya çıktığı günden itibaren bu yönelimini kararlı bir biçimde sürdürdü. İdeolojik kimliğine uygun bir biçimde sınıf eksenli bir devrimci partiyi inşa etmeyi en öncelikli ve temel bir görev olarak ele aldı. Sosyalizm ile sınıfın devrimci birliğinin sağlanması ve devrimci bir parti ekseninde ete-kemiğe büründürülmesi bizim için şaşmaz bir yönelim ve pratik çaba oldu.

Uzun yıllara yayılan bu yönelim partiyi sınıf içinde belli bir yere getirdi ve bir etki alanı oluşturdu. Partimiz bugün artık sınıf içinde çalışan bir parti olarak bilinmekte ve tanınmaktadır. Bu açıdan anlamlı bir deneyim ve birikim yaratılmış bulunuyor. Ancak, tüm bu gelişmeye rağmen partimiz henüz sınıf içinde maddi açıdan bir güç ve odak haline gelmeyi başarabilmiş değil. Halen de partinin önünde bu açıdan alınması gereken uzun bir yol bulunuyor.

Bugün çalışmamızın temelini sınıfı esas alan bir çalışma oluşturmaktadır. Faaliyetimizin onda dokuzu sınıfa yöneliktir. Ancak örgütsel temelimiz henüz sınıf temeline oturmuş ve kadro kaynağı bakımından sınıfın bilinçli öğelerinden oluşan bir kimlik yaratılabilmiş değildir. Sınıfı devrimcileştirme çabası içinde sınıf kitleleriyle birleşebilmek ve sınıf en ileri ve bilinçli öğeleriyle saflarımızı besleyebilmek, partinin sınıf temelli bir kimlik kazanmasının olmazsa olmaz koşuludur bizim için.

Kuşkusuz partimiz sınıf çalışmasındaki tüm zorluklara rağmen sabırla, inatla ve büyük bir kararlılıkla çalışmasını sürdürmektedir. Bu başarının gerisinde ideolojik plandaki sağlamlık ve devrimci sınıf çizgisini uygulama iradesindeki kararlılık vardır. Bu sayede her türlü iç ve dış zorluğa göğüs gerebilmek mümkün olabilmiştir. Fakat bu bize, sınıfla birleşme çabamızda, kendimizden kaynaklı yetersizliklerimiz olduğu gerçeğini hiçbir biçimde unutturmamalıdır.

Bugün, sınıf kitleleri ile daha güçlü bağlar kurmak, onun ileri ve bilinçli öğeleriyle birleşebilmek konusundaki zayıflığımızı geride bırakmak, partimizin geleceği açısından tayin edici bir öneme sahiptir. Kuşkusuz bu doğrultuda önemli bir mesafe katetmiş ve sınıfa genel seslenmenin ötesine geçmiş bulunuyoruz.

Yakın döneme kadar sınıfla temas noktalarımız önemli ölçüde dışardan seslenmenin sınırlarında kalabiliyordu. Bugün bu sınırları geride bıraktık. Artık sınıf kitleleri ve bilinçli sınıf güçleri ile buluşabilmenin imkanlarına daha fazla sahibiz. Sınıf kitleleriyle bağlarımızı güçlendirerek, sınıfın ileri kesimlerinin sınıf bilincini geliştirerek, onları devrimci siyasal faaliyete daha fazla katarak, partiyi sınıf içinde bir odak haline getirebilmenin imkan ve zeminlerini yaratmış bulunuyoruz.

Parti sınıf içinde devrimci bir siyasal odak olmayı başarabilmelidir!

Önümüzdeki süreçte parti sınıf içinde etkin bir siyasal odak olabilmeyi başarmak zorundadır. Bunun yolu, bu zemin üzerinde maddi bir güç olmaktan geçmektedir. Bu ise, tüm temel toplumsal-siyasal gelişmeler ile gündemlere isabetli politikalar ve tutumlarla, militan bir pratik ve eylem çizgisiyle, işçilerin örgütlenmesini ve eylemini geliştirmeyi, bu çerçevede her türlü eylem ve direnişe fiilen önderlik etmeyi, bu çaba içinde öncüleri kazanarak kadrolaşmayı başarmak anlamını gelmektedir.

Bugün sınıf çalışmamız çevremizde anlamlı bir genç işçi kuşağı biriktirmiş bulunuyor. Yüzlerce fabrika ve binlerce işçi ile temas halindeyiz. Bulunduğumuz alanlarda, sınıf cephesinde gelişen tüm eylemli süreçlere, grev ve direnişlere anında ve doğrudan müdahale edebilen bir konum kazanmış bulunuyoruz. Bu müdahale dışardan değil, içerden bir müdahale olarak gerçekleşmektedir. Bu da kendi maddi temelimize yerleştiğimizin en somut kanıtıdır. Bu açıdan belirgin avantajlara, bir dizi imkan ve araca sahibiz. Bu yönlü müdahalelerimiz giderek bizi sınıf içinde daha çok tanınır hale getirmekte ve öne çıkarmaktadır. Sınıf kitleleri partimizin adını, ablemini, şiarlarını, politikalarını, olayların ve gelişmelerin somut seyri içinde daha yakından tanımakta ve giderek partiye daha fazla güven duymaktadırlar.

Ancak ne var ki, tüm bu avantaj ve imkanlara rağmen, partiyi sınıf içinde siyasal bir odak haline getirecek bir temelde bunları değerlendirebildiğimizi söyleyebilecek durumda değiliz. Uzun yıllara dayanan sınıf çalışmamızın yarattığı tüm bu zeminleri değerlendirmede bizden kaynaklı yetersizliklerle yüzyüzeyiz.

Bu yetersizliklerimizi aşamadığımız koşullarda, partinin sınıf içinde maddi bir güç olarak büyümesinin yolunu açamayız. Partinin devrimci rolünü gereğince oynayabilmesi ve toplum ölçeğinde sınıf adına hareket eden etkin bir güç haline gelebilmesi, bu yetersizliklere karşı kararlı bir mücadeleyi gerektirmektedir.

Partimiz sınıfın genç unsurlarına dayanmalıdır!

Partimiz sınıfın genç unsurlarına dayanmak zorundadır. Sınıfın genç güçlerinden oluşan onlarca parti çevresi yaratmak ve bu güçleri devrimci sınıf çalışmasına yöneltmek en öncelikli görevlerimizden biridir.

Sınıfın genç unsurlarını hızla saflarımıza kazanarak partimizin sınıf kimliğini sağlamlaştırmalıyız. Bu güçlerin sınıf çalışmamızın her düzeyinde yer almalarını sağlayarak, maddi temelimizi hızla büyütmeli ve güçlendirmeliyiz. Enerjik ve inisiyatifli genç güçleri biraraya getirmeli, bunları etkin bir faaliyete yöneltebilmeliyiz. Genç unsurların deneyimsizliklerinden ve "gerilikleri"nden asla endişe etmemeli, onları devrimci siyasal faaliyetin eğitici pratiğinden geçirebilmeliyiz. Zira, geriliği ve deneyimsizliği aşmanın yolu devrimci bir sınıf pratiğinden geçmektedir.

Onlarca işçi çevresi örgütlemeden ve bunları etkin ve enerjik bir biçimde devrimci sınıf çalışmasına yöneltmeden siyasal bir odak ve maddi bir güç haline gelebilmek mümkün

olmayacaktır. Bugün partimizin dikkatini yöneltmesi gereken alanlardan biri budur, sınıf kimliğini güçlendirecek ve sağlamlaştıracak böyle bir somut pratik yönelim içine girebilmektir. Tüm parti organlarımızın ve komitelerimizin önündeki öncelikli görev bu olmalıdır.

Bu görev, kendiliğinden bir sürece bırakılarak yerine getirilemez. Bu konuda somut bir planlama yapılmadan ve hedefler saptanmadan bu başarılamaz. Tüm organlarımızın ve sınıf içinde çalışan militanlarımızın öncelikli görevi, partinin çeperinde giderek çoğalan ve biriken sınıfın bu genç unsurlarını marksist bir temelde ve partinin devrimci sınıf çizgisi üzerinden eğitmek ve partinin sınıf çalışmasının çok yönlü ihtiyaçları çerçevesinde faal hale getirmektir.

Bu bakımdan belli bir atalet ve tutukluk içinde olduğumuzu söylemeliyiz. Sınıfın genç güçlerini ileri çıkarmanın ve parti saflarına kazanmanın yol, yöntem ve araçlarını yaratıcı bir biçimde kullanabilmeliyiz. Sınıfı içerden ve dışardan kuşatmanın her türlü zeminini en iyi bir biçimde değerlendirmeliyiz.

Sınıf kitlelerinin öfkesine kanal açmalıyız!

Sınıf kitlelerinin sermaye düzenine karşı içten içe büyüyen bir öfke ve tepki ile yüklü oldukları bir dönemin içindeyiz. İşçi ve emekçilere yönelik bitmez tükenmez saldırıların şekillendirdiği bir mücadele dinamiği giderek güçleniyor. Sınıf kitleleri içten içe bir kıpırdanma yaşıyorlar. Büyüyen öfke ve tepki, koşulları oluştuğunda kendini eylemli bir tarzda dışa vuruyor. Son dönemde gerçekleşen birçok direniş, grev ve işgal eylemi buna işaret ediyor. Bu zemin giderek genişlemektedir. Yeter ki bunu açığa çıkaracak bir müdahale başarılı bir biçimde yapılabilsin.

Partimizi maddi bir güç ve odak haline getirecek bu zeminle bulaşmanın yolu, sınıf içinde genç güçlere dayalı bir örgütsel omurgayı inşa etmekten geçiyor. Sınıfın genç ve bilinçli unsurlarına dayanan parti büyük bir güç haline gelecektir. Partinin geleceği, bu doğrultuda alacağımız mesafeye bağlıdır.

Burjuva kültürünün etkilerini...

(Baştarafı s.28'de)

bir çevre anlayışı, buna dayalı mezhepsel bir örgütsel işleyiş vardır.

Kurulu düzen karşısında illegal ihtilalci bir konuma sahip olan komünist partisi, proletaryanın çelik disipliniyle hareket etmek ve proleter kültürü saflarında egemen kılmak durumundadır. Bunun haricindeki her kültür ve davranış çizgisi komünist partisine yabancı ve kabul edilemezdir. Bu anlamda örgüt içi yaşamdan yoldaşlık ilişkilerimize, kitlelerle kurduğumuz bağlara kadar proletaryanın disiplini ve kültürüyle hareket etmek, saflarımızı sürekli eğitmek durumundayız. Bu bilinç ve sorumluluktan bir an bile uzaklaşmadan günlük ilişki ve yaşam tarzımızı buna uygun bir biçimde şekillendirmekle yükümlüyüz. Ancak proleter disiplinle şekillenmiş bir örgütsel yaşam içerisinde zaafların terk edileceği, eksikliklerin giderilebileceği bir an bile unutulmamalıdır.

Gençlik çalışmasının güncel sorunları üzerine

Yeni öğrenim dönemi başlarken, gençlik hareketinin ve çalışmamızın sorunlarını tartışmak doğal bir ihtiyaç olarak karşımızda duruyor. Elbette genç yoldaşlarımız gençlik yayınında bu tartışmayı değişik yönleriyle yapıyorlar. Fakat bu, merkez yayın organı üzerinden bu tartışmaları genelleyerek perspektif sunma, gençlik hareketinin sorun ve gündemlerini ihtiyaca uygun bir şekilde işleme sorumluluğunu ortadan kaldırmıyor.

Gençlik çalışmasında *Ekim*'in yeri

Sorun yalnızca *Ekim*'in, merkezi önderlik görevlerinden biri olarak gençlik çalışmasına yönelik taktik-siyasal müdahalelerde bulunması zorunluluğundan ibaret değildir. Bunun yanı sıra, partinin en temel örgütleyici araçlarından biri olarak, kendi özgünlüğü üzerinden gençlik alanında da bu misyonunu gereğince yerine getirebilme sorumluluğu bulunuyor. Elbette bugünün Türkiye'sinde, bugünün gençlik hareketi koşullarında *Ekim*'in bu alanda yapabileceklerinin belli sınırları var. Böyle de olsa, hem bizzat partimizin çevresindeki gençlik güçlerinin, hem de genel olarak gençlik hareketinin doğal taşıyıcısı durumundaki ileri gençlik kitlesinin ilgi duyduğu, değerlendirdiği, yararlandığı bir araç olabilmesi, biraz da gençlik alanından beslenip beslenmemesine, bu alanla doğrudan ilişkiler kurup kuramamasına bağlıdır.

Böylece, *Ekim*'in gençlik alanında kullanımı ve ona katkı görevini gençlik çalışmamızın temel sorunlarından biri olarak ifade etmiş oluyoruz. Bu sorunun öncelikli muhatapları doğrudan çalışmanın yürütücüsü konumundaki genç yoldaşlarımızdır. *Ekim*'le bu türden bir bağ kurma kaygısı herhangi bir görev olarak değil, parti ile gençlik çalışmamız arasındaki bağları güçlendirme sorumluluğu olarak önümüzde duruyor.

Ekim, partili kimliği, dönemin gençlik hareketinin doğurduğu zayıflıklara karşı mücadele ederek inşa etmenin en temel silahı olarak kullanılabilmelidir. Diğer şeyler bir yana, onun kullanımı bile başlı başına ihtilalci bir kimliğin inşasına başlamaktır. Dönemin yarattığı tasfiyeci liberalizm ortamında düzen, aile, okul vb. ile hesaplaşmaların sürekli ertelediğini ve bunun da doğal görülebildiğini biliyoruz. Herhangi bir abartıya düşmeksizin diyebiliriz ki, bugün illegal bir yayın olarak *Ekim*'e yazmak, onu okumak, onu dağıtmak, onun üzerinden politik düzeyi olan kitleyle bağ kurmak bile, düzen-devrim ikilemine bizzat dokunmak anlamına gelecektir.

Temel değerlendirmelerimizin güncelliği

Gençlik hareketiyle ilgili tartışmalarımızda bize yön göstermesi gereken, doğal olarak öncelikle *Ekim*'in değerlendirmeleridir. Yakın dönem değerlendirmeleri içinde, özellikle 2004 yılında 139. ve 140. sayılarda peşpeşe yayınlanan iki başyazı, gençlik hareketiyle ilgili o güne kadarki tüm birikim, pratik ve deneyimlerin tahlili üzerinden kaleme alınan ve net bir perspektif ortaya koyan metinler olarak, güncel ilgiyi fazlasıyla hak etmektedirler. Bu değerlendirmelerde hem gençlik hareketinin hem de gençlik çalışmamızın güncel plandaki sorun ve ihtiyaçları kapsamlı bir şekilde ele

alınmakla kalınmıyor. Bir yandan alanın temel niteliğiyle ilgili özgün belirlemeler yapılırken, diğer yandan buradan süzülen sonuçlar güncel durum, sorun ve ihtiyaçların tahliliyle birleştirilerek dönemsel bir taktik-siyasal hat çiziliyor.

Sözkonusu metinler ile birlikte gençlik alanıyla ilgili en temel yakın dönem değerlendirmelerimize kolaylıkla ulaşılabileceği için, burada genel bir tekrar yerine onları incelemeyi öneriyoruz. Yine de son beş yıl üzerinden, yer yer tekrara düşmek pahasına bazı başlıkları yeniden ele almak, bazı sorunları sürecin yansımaları üzerinden irdelemek, bir ihtiyaç olarak karşımızda duruyor.

Belli yönleriyle gençlik hareketinin süreçleri ve durumu

Bugün gençlik hareketi en geri ve en dağınık dönemlerinden birini yaşıyor. Bu belirleme aslında, dönemsel canlanma dönemleri dışında, son yılların temel bir olgusunu yinelemekten başka bir şey değil. '96'da başlayan kırılma sonrasında gençlik hareketinin bir parça yükselme işaretleri verdiği dönem 2000'li ilk yıllardır. Bunun çapı ise dönemin sosyal hareketliliğinin sınırları tarafından belirlenmiştir.

Dolayısıyla gençlik hareketinde "yükseliş", "canlanma" vb. denildiğinde, bu süreçteki sosyal mücadelenin durumuna bakmak gerekiyor. Nitekim, sözkonusu değerlendirmelerin yapıldığı tarihlerde, bu canlanma belirtilerinin de sonlandığını görüyoruz ki bu nedensiz değildir. Yalnızca sosyal hareketliliğin kendiliğinden sınırlarını aşamadığı, politik sıçrama yapamadığında yaşadığı bir gerilemeden de ibaret değildir. Gençlik hareketindeki canlanma belirtileri tam da devletin hücre saldırısıyla yeni bir dönemi başlattığı tarihlere denk geliyor. Hücre saldırısına karşı hapishanelerdeki devrimcilerin canı-kanı pahasına yükselttiği direniş, saldırıyı püskürtmeye yetmedi, yetemezdi. Hücre saldırısının asıl başarısı ise, devrimci harekete vurduğu darbenin katmerlisini toplumsal muhalefete vurması oldu. İşçi sınıfı ve emekçi kitle hareketinin ileri kesimlerinden başlayarak geniş yığınlara yayılan bir travmaya yol açtı. Sınıf savaşımının gerçeklerinden kopmayan hiç kimse, etkileşimi zincirleme bir süreç olarak görmekte zorlanmaz.

İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin, en temel haklara saldırılar gündeme geldiğinde (kölelik yasası çıkarken, siyasal hak ve özgürlüklerle ilgili düzenlemelerde AB demokratikleşmesi perdesi altında ağır baskı ve yasakların önü alabildiğine açılırken) en ufak bir tepki gösterememesi de, en dinamik kesimini devrimci olanların oluşturduğu ileri kitlesinin yaşadığı kırılmadan, ideolojik, politik, özellikle moral ve özgüven alanındaki yıkımdan bağımsız anlaşılamaz. O günden bu yana siyasal atmosferi ilkesizlik ve tutarsızlıkla, kendiliğindencilik ve oportünizmle, daha da kötüsü her türlü devrimci değerde inanılmaz bir erozyonla zehirleyen tasfiyeci liberalizmin güç kazanması da doğrudan bununla ilintilidir. Elbette bunda hücre saldırısının başarısı tek etken değildir fakat bundan büyük bir kuvvet kazandığı da açık bir olgudur.

O dönem canlanma yaşayan gençlik hareketi, bir yandan Afganistan ve Irak savaşları ile dizginlerinden boşanan emperyalist saldırganlık karşıtı duyarlılıkla beslenirken, diğer yandan ise bu genel kırılmadan payına düşeni alıyordu. Tam olarak bu aşamada devreye yoğun bir soruşturma ve uzaklaştırma saldırısı girdi. Bu saldırıyı faşist terörün tırmandırılması tamamladı. Sermaye iktidarı böylece hücre saldırısının üniversite ayağını da gerçekleştirmiş oldu. Her geçen gün daha dar bir kesime sıkışan direnme çabalarının da etkisizleşmesiyle tam bir dağılma ve gerileme süreci başladı. Bu yüzden son beş yılın her biri, bir öncekini aratır tarzda "en kötü

dönem" olarak tanımlanıyor.

Öyle ki, gençlik hareketinin devrimci politik güçleri alana özgün müdahale planında her geçen yıl daha derin bir iddiasızlığa sürükleniyorlar. Kendi tarzlarında bir militan çalışmayı örgütsel bir liberalizmle bütünleyen bir-iki reformist çevrenin faaliyetleri dışında, sistemli ve sürekli faaliyet ancak genç komünistlerin bulundukları alanlarda onlar tarafından yürütülüyor. Düne kadar iyi-kötü bir siyasal etkinlik ve faaliyet alanı olan belli başlı üniversitelerde politik faaliyet yürütmek neredeyse imkansız hale gelmiş durumda. Bunun en çarpıcı örnekleri Çukurova, Trakya, Karadeniz Teknik gibi üniversiteler ile İstanbul'daki belli kampüslerdir. Son yıllarda neredeyse her ile açılan taşra üniversitelerinin durumu ise çok daha iç karartıcıdır.

Gençlik hareketinin bu duruma gelmesinde temel rol oynayan bir diğer etken, genel olarak gençlik kitlesinin (hareket sözkonusu olduğunda üniversiteli gençliğin), yine yaşanan genel toplumsal süreçlerden payına düşeni almasıdır. Gençlik yığınları içinde idealist/ duyarlı bir kimlikle öne çıkanların oranı her geçen gün daha da düşüyor. Genç olmanın getirdiği merak ve ilgiyle işe yarar kitaplar, kaynaklar okumak, uğraşlar edinmek yerine, gerçek hayata yabancılaşmayı ve ilgisizliği büyüten bir sanal oyun merakı, en ücra emekçi mahallerinde bile oldukça yaygındır. Son birkaç yıldır liselerde, günümüz koşullarında kitlesel de sayılabilecek bir politik ilgi ve hareketliliğin yaşanması bu gerçeği değiştirmiyor. Zira bu kitlede de duyarlı, sağlıklı kimlik-kişilik konusunda ciddi kusurlar bulunuyor.

Soruşturma-uzaklaştırma karşıtı mücadelenin önemi

Bu koşullarda gençlik hareketinin geleceği açısından, üniversiteye adım atan politik olarak duyarlı ileri gençlik kesiminin politik faaliyetle tanışabilmesi yaşamsal bir önem taşıyor. Dolayısıyla üniversitelerde siyaset yapma hakkının gaspı, gençlik hareketinin önündeki en temel, en öncelikli engeldir. Bu hakkın gaspı soruşturma, uzaklaştırma, bunu tamamlayacak tarzda tutuklama terörüyle sağlanıyor.

Bu sorun kendi başına gençlik hareketinin üstesinden gelebileceği düzeyi çoktan aşmış bulunuyor. Burjuva kamuoyunda dahi yer yer tepki alabilen, öğrenim hakkının gaspına dönüşen siyaset yapma, duyarlılığını ortaya koyma hakkının okul yönetimleri, polis ve mahkemelerin işbirliği ile bu denli kaba bir çiğnenmesi karşısında yapılanlar son derece yetersiz. Oysa herhangi bir alandaki bu türden bir saldırı, tüm kamuoyunun desteğini kazanmaya, günün sınıf ve emekçi hareketlilikleriyle etkin bir kader birliği kurmaya yönelecek bir faaliyetin gündemi olabilmelidir. Bu çerçevede genç komünistlerin geçtiğimiz öğrenim yılında bir yereldeki soruşturma-uzaklaştırma saldırısı karşısında örgütledikleri süreç, şüphesiz eksik kalan yönleri giderilerek, özellikle de toplumsal destek ve tepki örgütleme, etkin bir kamuoyu oluşturma seferberliği yönü güçlendirilerek temel alınabilecek bir örnek teşkil ediyor.

Bu söylenenlerden, sorunu salt öğrenci gençlik mücadelesinin sorunu olarak görmekten kurtulmak gerektiği de kendiliğinden anlaşılıyordur. Partinin siyasal sınıf çalışmasını yürüten örgütlenmeleri de, gençlik alanında bu tür bir faaliyete/mücadeleye en ileri düzeyde bir destek sunabilmelidir. Bu yapılmadığında, gençlik hareketi ve çalışmasına verdiğimiz önem boş bir laf kalıbı haline gelecektir. Yeri gelmişken, yer yer sınıf çalışmamızın kimi yerellerinden de yansıyabilen ilgisizliğin (yayınına, alanın sorunlarına ve harekete ilgisizlik, bazı durumlarda küçümseme) kesin bir şekilde geride bırakılması gerektiğini de hatırlatmış olalım.

Soruşturma-uzaklaştırma terörü (siyaset yasağıyla birlikte eğitim hakkının gaspı) gençlik çalışmasının herhangi bir politik

gündemi olarak değerlendirilmemelidir. Önemi bakımından, öğrenci hareketinin dönemsel olarak karşısında duran ve elbette birbiriyle yakından bağlantılı olan tüm diğer faaliyet gündemlerinden (eğitimdeki özelleştirme politikasının üniversitelerdeki yansımaları, harçlar, barınma ve yaşam sorunları, sivil faşistlerin ve ulusalcı çetelerin zaman zaman yoğunlaştırılan saldırıları, ÖGB-polis terörü, YÖK ve 12 Eylül karanlığı, akademik ve bilimsel düzeydeki düşüş, ulusal sorun ve anadilde eğitim, emperyalist savaş ve saldırganlık vb...) daha öncelikli olarak tanımlanabilir. Ancak bununla, tüm gündemlerden kopuk, dahası somut bir gelişmeye dayanmayan bir soruşturma-uzaklaştırma karşıtı mücadele ve faaliyetten söz etmiyoruz. Böyle bir yaklaşım yalnızca güçlerin tükenmesine ve mevcut imkânların heba olmasına yol açar. Elbette ki aslolan, somut bir gelişmeye dayanan ve gerek toplumsal açıdan gerekse öğrenci hareketinde öne çıkan özgün gündemlerle dolaysız bağlarını kuran bir mücadele ve faaliyeti örgütleyebilmektir.

Elbette bugünkü veriler ve gelişmelerden hareketle, küresel krizin henüz kontrol altında tutulabilse de her an kendini şiddetli bir şekilde dışa vurması kuvvetle olası etkilerinden biri olarak eğitimde özelleştirmenin tırmandırılması (doğal olarak en temel ihtiyaçlar alanlarında baş gösterecek sorunlar), emperyalizmin bölgede hazırlıklarını yürüttüğü yeni hamlelerin yarattığı sorunlar üzerinden emperyalist savaş, bununla doğrudan bağlantılı bir şekilde uzun bir süredir gündemde olan "açılım" tartışmaları üzerinden Kürt ulusal sorunu (doğal olarak anadilde eğitim) gibi başlıklar da önplana çıkan gündemler olacaktır.

Gençlik hareketinin özgün sorunları çerçevesindeki diğer gündemler ise, somut gelişmelere bağlı olarak yer değiştirerek faaliyete konu olabilecektir. Kaldı ki, alana özgü somutluğu genelde yakalayabilen, sürekli ve sistemli bir faaliyete dönüşen bir politika belirleyebilen bir gençlik çalışmamız olduğu ölçüde, faaliyetin politik gündemleri ile ilgili bir zorlanma yaşanmıyor zaten.

Birleşik, kitlesel, devrimci bir gençlik hareketi sorunu ve Genç-Sen deneyimi

Gençlik hareketine müdahalede zorlanma noktalarından ilki soruşturma-uzaklaştırma terörüne göğüs germek, ikincisi ise hareketin hem çok dar hem de olabildiğince parçalanmış tablosudur. Yukarıda işaret ettiğimiz değerlendirmelerde, dönemin olanakları ve ihtiyaçları üzerinden sorun ayrıntılı bir biçimde tartışılmış bulunuyor. Konuyla ilgili olarak, birleşik, kitlesel, devrimci bir gençlik hareketini geliştirme ihtiyacına yapılan vurgu, politik gençlik örgütlenmelerinin mücadelenin politik ihtiyaçlar temelinde birliktelik sağlaması zorunluluğuna bağlanıyor. Bu aynı zamanda, günün koşullarında gençlik hareketinin kitlelerle birleşmeyi başarabilecek etkili bir çıkışının, gençlik hareketini oluşturan ileri gençlik birikimine dayanma zorunluluğu olarak da anlaşılabilir. Daha somutta sorun, *"ilerici-devrimci gençlik güçlerini mücadelenin öne çıkan gündemleri ve ihtiyaçları doğrultusunda giderek kurumlaşan bir mücadele birliği içine çekmek, bunu zamanla birleşik bir gençlik örgütlenmesi düzeyine vardırmak"* olarak tanımlanıyor.

O günden bugüne geçen süreç, genç komünistlerin yaptıkları değerlendirmelerden de görüleceği üzere, mücadele birliği ve birleşik gençlik örgütlenmesi konusunda gençlik örgütlenmelerinin ve birikiminin fazlasıyla sorunlu ve yetersiz olduğunu, her gün daha katı bir gerçeklik şeklinde doğrulamış bulunuyor. Esasında ülkemizin yakın geçmiş deneyimi, hareketin kitlesellik ve birleşiklik arzettiği dönemlerin, nesnel dinamikler üzerinden yaşanan çıkışlar olduğunu gösteriyor. Bu

kendiliğinden yükselişlerin yaşanmasında, ilerici-devrimci çevre ve grupların örgütsel müdahalesinin rolü ihmal edilebilir düzeydedir. Dahası, devrimci gruplar gençlik içinde ancak bu türden yükselişler sayesinde bir güç kazanabilmiş, bir yer tutabilmişlerdir. Elbette örgütsel müdahalesiyle belirleyici olmasa da, devrimci-politik kesimin bu süreçlerde belli bir etkisi olmuştur. Ancak bu, gençlik hareketini kendiliğindenlik sınırlarının ötesine taşımaya yetmemiştir. Dahası, küçük-burjuva akımlar genelde kendiliğinden oluşan birleşiklik ve kitleselliği bozucu, dağıtıcı bir rol oynayabilmişlerdir.

Bu davranışın bir benzeri Genç-Sen süreçlerinde göze çarpmaktadır. Genç-Sen bir işçi sendikası aracılığıyla öğrenci hareketinin gündemine taşındı. Elbette gündeme gelmesinde sendika üzerinde etkinliği olan belli siyasal anlayışların kendince hesapları önemli bir yere sahipti. Üstelik hala da kitlesel bir temele kavuşamadığı ölçüde, dışarıdan dayatılan bir örgüt modeli olma zaafını koruyor. Tüm bunlara rağmen, birincisi, salt sendika örgütlenmesinin ileri kitleler nezdinde taşıdığı meşruiyetin gücünden; ikincisi, herhangi bir grubun dayatması olarak algılanmamasından; üçüncüsü, arkasında birçok açıdan tartışmalı da olsa en ileri sendikal mevzinin bulunmasından ve nihayet ileri gençlik dinamiklerini sürekli olarak birlikte davranmaya zorlayan nesnel etkenlerden kaynaklı olarak tüm hareketlerin ilgisini çekti ve belli bir kesimin katılımını sağlayabildi.

Bu aracın birleşik, kitlesel, devrimci gençlik hareketini geliştirmekte oynayabileceği rolün bir sınırı olabilir. Fakat masabaşı bir üretim olsa da, gençlik gruplarının içinde çalışma yürütmesine açık bir araç olduğu ölçüde, gençlik hareketini geliştirmede dayanak olabilecek bir mücadele birliği ve birleşik örgütlenmenin olanaklarını barındırıyor. Hareketin genel çıkarlarını her koşulda önde tutan komünist gençliğin böyle bir aracı önemsemesinden daha doğal bir şey olamaz.

Ne var ki, bizzat Genç-Sen süreci döne döne, gençlik içinde var olan siyasal örgütlenmelerin (doğal olarak ileri gençlik birikiminin omurgasının), harekete birleşik bir karakter kazandırılmasına yapıcı değil bozucu bir etkide bulunduklarını gösteriyor. Yalnızca birleşiklik sağlanmasında değil gençliğin kitlesel örgütlenmesinde de işlevsel olabilecek bu tür bir aracı etkin hale getirmek bile, politik faaliyette olduğu gibi, kitle tabanı ve örgütlenmede de büyük bir kuvvet olabilmeyi gerektiriyor. Bugün boğucu bir bürokrasinin hakimiyetindeki Genç-Sen ile politik-taktik çizgilerin taban inisiyatifi ve demokratik temelde yarıştığı bir Genç-Sen arasında tam bir karşıtlık vardır. Bu koşullarda ikincisine ulaşabilmenin ve birleşik, kitlesel, devrimci bir gençlik hareketi politikasına itilim kazandırmanın yolu, bağımsız bir güç olarak etkin bir faaliyet yürütebilmekten ve örgütlü bir temelde politik kitle tabanını büyütmekten geçiyor. Doğal olarak burada birbirini besleyen süreçlerdir sözkonusu olan. Bu hiç de çeşitli gündemler üzerinden sağlanabilen politik birlikteliğin karşısına konulabilecek bir yaklaşım değildir. Tersine, böylesi mücadele ve eylem birliklerinin bir parça işe yarayabilmesi dahi, grupsal kaygıları hareketin ortak çıkarlarının önüne koymayan samimi siyasetlerin gücüne bağlıdır.

Birlikte faaliyeti ve eylemi örgütlemeyi dayatan 6 Kasımlar, bahar eylemlilikleri ya da son haraç zamları gibi özgün gündemler, gençlik hareketine, onun ileri birikimine müdahalenin de sınırlarını çiziyor. Politik faaliyet kapasitesi kadar nitel ve nicel açıdan gelişkin bir militan kuvvet olmak, bu süreçlerde belirleyici bir önem taşıyor. Bir yandan birleşik hareketi her olanağı değerlendirecek tarzda zorlarken, diğer yandan bunu etkin bir bağımsız faaliyet örgütlemeyle birleştirebilmeyi, bir başka deyişle bağımsız siyasal güç olma çabasını bir an bile zayıflatmamayı bize

dayatan işte bu olgudur. Birlikte hareket ve iş yapma (daha özel bir zemin olarak Genç-Sen de dahil) süreçlerinde tavrımızı belirleyecek olan budur. Sonuçsuz kalacak tarzda enerjimizi tüketen, bağımsız siyasal faaliyetin engeline dönüşen, politik kimliği silikleştiren, yer yer çeperimizi dahi dağıtabilen ortaklaşma çabaları bizim sorunumuz olamaz.

Sonuç olarak, bir ihtiyaç olarak kendini dayatan ve sağlıklı bir zeminde yaşanan ortaklaşma, birlikte iş yapma süreçlerinin etkin bir örgütleyicisi ve katılımcısı olmalı, fakat günün koşullarında sonuçsuz kalmaya mahkum ve yıpratıcı zorlamalardan ise uzak durmalıyız.

Gençlik hareketinin politik özelliği, çalışmanın politik niteliği

Gençlik hareketine müdahalede karşımıza çıkan üçüncü bir zorluk alanı, hareketin politik kitlesi ile geniş yığınları arasındaki derin uçurumdur. Hareketin politik-örgütsel dayanağı durumundaki ileri kitlesi politik olarak duyarlı, fakat alanın özgün sorunlarıyla zayıf ilişki içindeyken, geniş yığınlar da genel toplumsal sorunlara alabildiğine ilgisiz bir durumdadır. Bunun yarattığı sorunlar, Türkiye'de devrimci gençlik hareketine tarihine damgasını vuran özelliği ile birlikte ele alındığında daha iyi anlaşılır.

Türkiye'de gençlik hareketi hep düzen-devrim çatışması ekseninde bir taraflaşmanın ifadesi olmuştur. Bugün de politik faaliyetin ilk muhatapları doğrudan toplumsal sorunlara duyarlılıkları, devrimci mücadeleye ilgileri ile öne çıkıyorlar. '6●'lar ve '7●'ler döneminde de bu böyledir, '8● sonrası dönem boyunca zaman zaman yaşanan geçici canlanma dönemlerinde de... Hatta en reformist-liberal çevrelerin bugün, gençlik sözkonusu olduğunda devrimci şiarlara sarılmalarının, yer yer diğer alanlarda görülmeyen bir militan eylem çizgisi izlemek zorunda kalmalarının gerisinde de bu vardır.

Gençlik hareketimizin politik kimliğinin ne anlam ifade ettiği ve müdahalede hangi zorunlulukları doğurduğunu belirlemek için, bazı Avrupa ülkelerindeki gençlik hareketiyle kıyaslama yoluna gidebiliriz. Avrupa'nın birkaç ülkesinde son yıllarda gündeme gelen gençlik hareketleri, genelde gençliğin eğitim hakkına yönelik saldırı politikalarına tepki temelinde yükseldi. Fransa ve Almanya'daki liseli gençlik eksenli hareket bunun çarpıcı örnekleridir. Bunun temelinde, tarihsel mücadelelerin kazanımı olan, en kötü dönemlerde dahi harekete geçirilebilen bir hak bilincinin varlığı yatmaktadır. Emperyalist-kapitalizmin tüm bozucu etkilerine, toplumsal ölçekte derinleşen yabancılaşmaya rağmen, kazanılmış bu hak bilinci genç kuşakları harekete geçirebilmektedir. Buna karşın Avrupalı kimliğinde, emperyalist ayrıcalıklardan kaynaklı olarak, devrimci-politik duyarlılık ve eylemlilik niteliğinde belirgin bir zayıflık vardır.

Türkiye'deki gençlik kitlesi açısından ise tersi bir durum söz konusudur. Toplumdaki, dolayısıyla gençlik kitlelerindeki hak bilinci alabildiğine zayıfken, hareketin dinamiği olan kesimin temel hareket noktası devrimci özlemleri ve politik eyleme olan ilgisidir. Alanın özgün sorunlarından çok, genel toplumsal sorunlar çerçevesinde hareketlenmeler yaşanıyor. Emperyalist savaş ve saldırganlığın, Ortadoğu'daki gelişmelerin ortak hareketlenmeler yaratmasının nedeni de budur.

Gençlik hareketinin bu özellikleri, gençlik alanındaki faaliyetimizin niteliğini belirleyecektir. Demek oluyor ki, gençlik alanındaki faaliyetimiz, ağırlık merkezi bakımından düzen-devrim çatışması üzerinden bir politik içeriğe sahip olmalı, devrimci sosyalist temelde bir ajitasyon-propaganda ve örgütlenmeyi esas almalıdır. Bununla, alanın özgün sorunlarından ve somut gelişmelerinden kopuk kuru sosyalist ajitasyonu değil, alanın her türlü sorununu düzen-devrim ikilemi temelinde ele alan bir çalışmayı kastediyoruz. Zira bir parça ciddiyeti olan herhangi bir

siyasal faaliyet ancak alanın özgünlüğünden, somut sorunlarından kopmadan inşa edilebilir.

Faaliyetin politik niteliğine dair bu vurguyu iki açıdan önemli görüyoruz. Öncelikle hareketin genel ihtiyaçları bakımından önemsenmelidir. Zira, gençlik içinde çalışma yürüten belli siyasal güçler ile Genç-Sen üzerinden karşımıza çıkanlar, "kitlenin geriliği" gerici dayanağına yaslanarak, bunu kaba bir kitle kuyrukçuluğunu gerekçesi haline getirerek, kendi bünyelerine çektikleri gençliğin politik ilgisini ve enerjisini törpüleyen ve yozlaştıran bir çizgi izliyorlar. Bunu diğer taraftan, keskin ve temelsiz bir solculukla belli bir kitleyi gençliğin somut gündemlerinden uzak tutan, sistematik ve sürekli bir faaliyetten alıkoyanların iradeci apolitizmi tamamlıyor.

Dolayısıyla, gençlik hareketinin doğal taşıyıcısı olan ileri gençlik kitlesinin devrimci bir temelde faaliyetin içine çekilmesi ve sağlıklı kimliksel şekillenmesi, alanın özgünlüğünü yakalayabilen, somut gündemleri üzerinden yürütülen, fakat kesin bir tarzda devrimci politik niteliği gelişkin bir faaliyeti zorunlu kılmaktadır.

Doğal olarak bunu eylem çizgisinde ve politik çalışmanın yürütülüş tarzı ile araçlarında devrimci militan bir nitelik tamamlamalıdır. Bu alandaki her zayıflık gençliğin devrimci coşkusunu kucaklayamayacağı gibi, her türlü aşırı zorlama da geniş yığınlarla hareket arasında giderilmesi zor bir kopukluğa yol açacaktır. Kitlenin geriliği, dönemsel koşullar ile hareketin nesnel ihtiyaçları iki ayrı şeydir ve bizim tutumumuzu belirleyecek olan ikincisidir.

Komünist gençlik çalışması açısından politik niteliğin önemi

Faaliyetin politik niteliğine dair vurguyu önemli kılan ikinci neden ise, bizzat komünist gençlik faaliyeti ve örgütlenmesi açısından doğuracağı sonuçlardır. Türkiye'de dönemsel koşullar ne olursa olsun, gençlik hareketinin ileriye çekilebilecek kesimlerinin özellikleri, çalışmanın devrimci politik niteliğini bir tercih değil bir zorunluluk haline getiriyor. Buna uygun davranılmadığında, en doğru politikalarla dahi liberal reformist cenderenin dışına çıkmak mümkün olamaz.

Böylesi bir zaafiyet aynı zamanda gençlik kitlemizin ve örgütlenmemizin şekillenmesini ve niteliğini de belirleyecektir. Bu zaaf giderilemediği koşullarda, örgütsel liberalizm, devrimci-militan kimlikte zayıflık kaçınılmaz olur. Gençlik alanındaki örgütsel yapımız, ihtilalci partimizin varoluş niteliğine aykırı hastalıklarla malul olur. Örneğin yıllarca üniversiteli gençlik çalışmamızda yer alıp da sonra kolayca dökülmeyi, devrimin ve partinin ihtiyaçları orta yerde duruyorken büyük bir rahatlıkla "ben mesleğimi yapacağım" demeyi normal karşılamayı bundan bağımsız düşünemeyiz. Yine yıllarca faaliyetimizin etkin özneleri olup da hala düzen-devrim tercihini yapamayan yoldaşlarımızı, ancak bunun üzerinden anlayabiliriz. Oysa gençlik, insanlık tarihi boyunca, toplumun en devingen, en cüretkar, en atak, en coşkulu ve en fedakar kesimi olmuştur. Dolayısıyla tercihlerde de daha tereddütsüz olması gerekir.

Gençlik alanında saflarımıza katılan en yeni insanın dahi düzen-devrim çatışmasını aile, okul, gündelik yaşam, ilişkiler vb. alanlarda devrimci bir iradeyle çözümleyebilmesi, yürüttüğümüz faaliyetin niteliğine, örgütlenme ve eylem çizgimize dolaysız bir şekilde bağlıdır. İdeolojik kuvvetle sınıf intiharını gerçekleştirip partili kimliği gençlik alanının nesnel tablosuna rağmen inşa etmek, devrimci siyasal niteliği belirgin bir faaliyetten, devrimci örgütlenmeden ve militan eylem çizgisinden bağımsız başarılamaz. Partili kimlik konusunda zayıflığın olduğu her yerde, temelde yatan sorunun bu üç alandaki zayıflıktan kaynaklandığı dikkatli hiçbir gözden kaçmayacaktır.

Komünist gençlik çalışmasıyla ilgili özel

tartışma alanına girmişken, son bir soruna, gençlik alanında kitle çalışması sorununa, daha özelde kitle örgütlenmeleri boyutuna de değinelim. (Değinmek diyoruz, zira bunun yanı sıra, gençlik örgütlenmemiz, kadrolaşma sorunları, eğitim sorunu, çalışmanın araçları vb. bir dizi alanda özel tartışmalar yapmak ayrıca bir ihtiyaçtır.) Bu soruna burada gençlik hareketine genel müdahale sorunlarının bir bileşkesi olduğu değiniyoruz. Alanda Genç-Sen de dahil çok sayıda örgütlenme aracı bulunuyor; kulüpler, topluluklar, yerel yayınlar, mesleki örgütlenmeler, vb... Yaygın bir siyasal çalışma yürütebildiğimiz halde, yer yer kendi içine kapanan, deyim yerindeyse kendi dünyasını genel kitleden koparan bir örgütsel zemini aşamayabiliyoruz. Oysa yer yer olumlu örneklerden de görülebileceği üzere, kitlelerle devrimci politikalar arasında en etkili ve yaygın ilişkileri kurmamızı sağlayacak araçlar, sözkonusu türden yığınsal kitle örgütlenmeleridir. Bunların içinde etkin bir şekilde yer almayan, bu tür örgütleri dar grupsal ihtiyaçların ötesine geçerek etkince değerlendirmeyen herhangi bir siyasal çalışma yalnızca günü kurtaran bir iş yapmış olur. Farklı gençlik örgütlenmelerinin çevresindeki samimi gençlik güçlerini etkileyebileceğimiz alanlar, genel siyasal faaliyetten çok, bu tür araçlar içindeki etkinliğimiz olabilir. Dahası ideolojik geriliğin ayyuka çıktığı günümüz koşullarında, her türlü sol söylemi aynı kefeye koyan bir ileri kitlenin olduğu yerde, bu etkinlik çok daha hayati bir önem kazanmaktadır. Şimdilik bunu hatırlatmakla yetinelim.

Başta da belirttiğimiz üzere, sadece değinme sınırlarında kalan sorunlar da dahil, gençlik alanındaki sorunları *Ekim*'de işlemek tüm genç yoldaşlarımızın önünde yeni dönemin önemli bir sorumluluğu olarak duruyor. Bu sorumluluğun gereğince yerine getirileceğine inanıyor, tüm genç yoldaşlarımızı görevi omuzlamaya çağırıyoruz.

Yaşasın Ulucanlar Direnişimiz!

Ey her şeye bitti diyenler
Korkunun sofrasında yılgınlık yiyenler
Ne kırlarda direnen çiçekler
Ne kentlerde devleşen öfkeler
Henüz elveda demediler
Bitmedi daha sürüyor o kavga
Ve sürecek
Yeryüzü aşkın yüzü
Oluncaya dek

Ankara'dan komünistler olarak, Ulucanlar direnişini 10. yılında selamlamak, şehit düşen ON yiğit devrimciyi anmak için çeşitli faaliyetler gerçekleştirdik.

Bu çerçevede, 10 yıl önce zulme karşı yiğitçe dövüşerek düşen Habip ve Ümit yoldaşların ve devrimci siper yoldaşlarınnzın zafer sloganlarını bir kez daha Ankara sokaklarına taşıdık. "Yaşasın Ulucanlar Direnişiniz! / TKİP" şiar ve imzalı pankartımızla, ON'ları destansı direnişlerinin 10. yılında bir kez daha selamladık.

Ankara'dan komünistler olarak, kavganın bağrında yetişen yeni Habipler ve Ümitler'le geleceğe yürüyoruz. ON'lardan devraldığınnz mücadele bayrağını sermayenin başkentinde kesintisiz bir şekilde dalgalandırmaya devam ediyoruz, edeceğiz de...

Tam on yıldır mücadelenin her anım ON'larla birlikte ördük. Zaferi de ON'larla birlikte kucaklayacağız!

Yaşasın Ulucanlar direnişimiz! Yaşasın devrim ve sosyalizm!

Ankara'dan komünistler

Çözülemeyen eğitim sorunu üzerine

Yürüttüğü politik faaliyet üzerinden gelişen bir hareket için, saflarındaki güçleri teorik -ideolojik olarak yetkinleştirmek her zaman için güncel bir sorundur. Nitekim parti adına yapılan birçok değerlendirmede sorunun önemi üzerinde bütün açıklığı ve kapsamı ile durulmakta, bu alandaki yetersizliğimizin, süregiden faaliyetimizde ne türden zaaflara yol açtığının altı çizilmektedir. Faaliyet kapasitemizden siyasal çalışmamızın içeriğine, örgütsel sorunlara yaklaşımdan bunların çözüm gücüne kadar birçok alan ve başlığın bu konudaki yetersizlikle bağlantısı ortaya konulmaktadır. Gene aynı değerlendirmelerde, kadroların teorik-ideolojik gelişiminin, partinin idelojik-politik birliğini sağlamlaştırıp geliştirmenin olmazsa olmaz koşullarından biri olduğu da belirtilmektedir.

Konunun önemini kavramak, özümsemek için bu yazınsal birikimin döne döne incelenmesi her zaman için gereklidir kuşkusuz. Süregiden faaliyetimize ve buralardan yansıyanlara bakıldığında, kadrolarımızın da bu konunun önemi hakkında belli bir bakışa sahip olduğu söylenebilir. Birçok kişisel değerlendirme, güçlü ve sistematik bir teorik -ideolojik eğitim pratiğinden mahrum olmamız gerçekliği üzerinde durmakta, bu alandaki eksikliği dile getirmektedir. Yerel organlarımız, ama daha çok da bu organlarda görev alan tek tek yoldaşlarımız, çalışmada ya da kendi gelişim süreçlerinde ortaya çıkan yetersizlikleri teorik donanım eksikliği ile ilişkilendirmektedir. Gerçekten de, sözkonusu değerlendirmelerde de döne döne vurgulandığı gibi, gerek etkili ve başarılı bir politik faaliyeti örgütlemek, gerekse zor dönem devrimciliğinin hakkını veren güçlü devrimciler olabilmek ile, teorik-ideolojik yetkinlik arasında çok güçlü bir bağ vardır. Her türlü politik ve örgütsel zorlanmada bu alandaki zayıflık belirgin bir yer tutmaktadır.

Partimizin net perspektiflerine ve kadrolarımızın asgari açıklığına rağmen, ne yazık ki sistematik bir teorik-ideolojik eğitim pratiğine hala da sahip değiliz. Partinin şu ana kadar yaptığı müdahaleler ve uygulamalar, henüz mevcut durumda belirgin bir ilerleme sağlayamamış, kalıcı sistematik bir tarz olarak süreklilik kazanamamış durumdadır.

Parti değişik vesilelerle bu alandaki yetersizliğe çubuk bükmekte, güçlerini teorik-ideolojik olarak eğitmek için pratik yönelimlere girmekte, ama sorunun çözümünde kapsamlı bir gelişme sağlayamamaktadır. Bu müdahalelerin dışında kadrolarımızın kendi çabaları ise, sistematik olarak sürdürülemeyen parçalı yoğunlaşmalar olmanın ötesine pek fazla geçmemektedir.

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, merkezi olarak partinin bu alanda yapabileceği müdahalelerin belli sınırları vardır. Teorik ve ideolojik eğitim; pratik, politik ve örgütsel eğitimle içiçe, bütünlüklü şekillenmesi gereken ama çok özel sistematik bir çabaya ve planlamaya konu edilemediğinde, siyasal çalışmanın öğreticiliği içerisinde kendiliğinden çözülemeyecek bir sorundur. Bu açıdan konunun mahiyetini tanımlamak, önemini döne döne anlatmak, kadrolarını sürekli olarak kendini geliştirmeye sevk etmek, buna uygun planlamalar yapmak, araç ve yöntemler devreye sokmak, partinin öncelikli bir merkezi görevidir. Buna tek tek kadroların bu konudaki praktiklerini denetlemek de eklenebilir.

Yukarıda da ifade edildiği gibi, parti değişik vesilelerle teorik-ideolojik eğitim sorununu gündemleştirmekte, bir takım yöntemlerle soruna müdahale etmektedir. Seminerler, konferanslar, şu veya bu politik gündem üzerinden yapılan toplantılar, öne çıkan gündemler üzerinden kadroların önüne konulan okumalar, hatta yer yer belirlenmiş somut eğitim programları... Özelikle son dönemde neredeyse öne çıkan her gündem üzerinden bir okuma perspektifi sunulmakta ya da değişik konular üzerinden toplantılar, seminerler örgütlenebilmektedir.

Merkezi olarak partinin önünde bunları artırmak, sistematiğini ve niteliğini daha da geliştirmek, uygulamaları daha sıkı denetlemek ve deneyimleri toparlayıp sonuçlarını daha iyi değerlendirmek gibi görevler durmaktadır.

Ancak bu çabaların ya da bunların geliştirilmiş halinin kadroların eğitim sorununu kendi başına çözemeyeceği konusunda da bütün yoldaşlar açık bir fikre sahip olmalıdır. Çünkü, nihayetinde teorik-ideolojik eğitim partinin, onun organlarının yönlendirmesi ve denetimi altında, ama esas olarak da bireysel çaba ve disiplinle çözülebilecek bir sorundur. En azından bugünkü siyasal mücadele koşullarında ve partinin mevcut örgütsel düzeyinde bu böyledir.

Açık yüreklilikle ifade etmeliyiz ki, bizde esas aksayan alan da burasıdır. Çok az yoldaş bu konudaki eksikliklerini bilinçli bir çaba ile gidermeye çalışmaktadır. Böyle bir çabanın olmadığı ya da sınırlı kaldığı yerde ise, yukarda sayılan müdahaleler de kendi sonuçlarını üretememektedir. Teorik ve ideolojik yetkinliğin öneminin aşağı yukarı bilindiği yerde yaşanan bu atalet tablosunu mazur gösterebilecek çok az şey olabilir. Ve birçok kadro da aslında bu durumun farkındadır.

Pratik yoğunluğun yarattığı zorluklar... Sınıf mücadelesinin süregiden geriliğinin kadroların bu alana ilişkin ilgisini zayıflatması... Parti içi düşünsel yaşamın çok canlı olmaması ya da son dönemde ideolojik çalışma ve mücadelede yaşanan zayıflığın etkileri vb... Bunlar ve benzeri sorunların atalet tablosunda belli bir etkisi olduğu açıktır. Fakat bu etki belirleyici olmadığı gibi, bu sayılan sorunların çözümünün de parti kadrolarının ideolojik-teorik düzeyinin yükseltilmesi ile doğrudan bağı vardır.

Normal koşullarda yoğun bir pratik faaliyet teorik ilgiyi artırır, dahası bu alanda gelişmek için kadroları zorlar, adeta mecbur bırakır. Sonuçta partinin politikaları ancak devrimci teorinin ışığında kavranabilir, yaratıcı ve sonuç alıcı bir pratiğe konu edilebilir.

Sınıf mücadelesinin mevcut geriliğinin kadroları etkilenmesi de nesnel bir olgudur. Son tahlilde devrimci teori sınıf mücadelesinin doğrudan ürünüdür. Onun deneyimleri ile üretilir ve genişletilir, doğruluğu onun tarafından sınanır. Onun yarattığı görevler ve sonuçları üzerinden gerçekten kavranıp sindirilebilinir. Fakat gerisin geri ona da yön verir. Sorunlarını aydınlatır. Biz sınıf mücadelesinin gidişatına yön vermeye çalışan öncü devrimcileriz. Bu noktada silahımız tam da teorik- ideolojik kuvvet ve onun sağladığı kavrama ve değiştirme gücüdür. Tam da bu geri tablonun kendisi teoriye ilgiyi artırabilmelidir. Onu değiştirmenin de, onun bugünkü zorlukları karşısında yılmamanın da yolu budur.

Parti içi düşünsel yaşamın canlandırılması, teorik-ideolojik eğitimin ve ideolojik-politik birliğin güçlendirilmesinin önemli bir aracıdır. Fakat kadroların bu yaşama işlevsel bir şekilde katılabilmeleri, böylece bu atmosferin canlanmasına katkı yapabilmeleri de bu açıdan asgari bir donanıma sahip olmalarıyla mümkündür.

İdeolojik çalışma ve mücadelemizdeki zayıflamanın da tartışılan konuya etkisi vardır kuşkusuz. Fakat bu gerilemenin ortadan kaldırılması da yine ideolojik-teorik açıdan yetişmiş yeterince kadroya sahip olmakla ilişkilidir. Dahası, bugüne kadar ortaya konulan

birikimin kavranması bizde hala da esas sorunu oluşturmaktadır.

Bazı başka olgulardan da söz etmekte mümkündür. Ama bu işin esasını değiştirmeyecektir. Kadrolarımızda belirgin bir ideolojik-teorik zayıflık vardır ve bunun arkasındaki temel neden, konuya verilen tüm öneme rağmen, çözüm noktasında güçlü bir iradenin ortaya konulamamasıdır. Bu iradenin temel öğelerinden biri partinin bu açıdan yönlendirici ve denetleyici olması ise, şu anki koşullarda belirleyici diğer yanı, kadroların meseleyi kendi gündemlerine yeterince sokmamaları, kararlılıkla çözmeye çalışmamalarıdır. Bu gerçekle yüzleşmeden ve buradan güçlü bir bireysel irade çıkarmadan yapılabileceklerin, alınabilecek tedbirlerin sonuçları sınırlı kalacaktır.

Bu gerçeği bir kez daha hatırlatmakla birlikte belirtilmelidir ki, parti kendi adına bu soruna sistemli bir tarzda yüklenmeye, gerekli uygulamaları hayata geçirmeye ve bu uygulamaları denetleme düzeyini artırmaya kararlıdır. Ama bu kararlılık kadroların iradesi ve kendini aşma isteği ile birleşmezse, kalıcı ilerlemeler sağlayamaz.

Burada kişilere düşen çok özel bir sorumluluk alanı vardır. Organlarımızın yapabileceği ise, hiç vakit kaybetmeden bütün yoldaşlarımızın dikkatini bu konuya çekmek ve herkesin meseleye gereken yoğunlaşmayı gösterebilmesi için gerekli tedbirleri almaktır.

Bu kapsamda;

1- Bütün yerel organlarımız en kısa zaman dilimi içinde, sorumluluğu altında bulunan bütün yoldaşların teorik-ideolojik düzeyinin ne durumda olduğuna dair bir tartışma yapmalı ve kadroların bu düzeyi yükselmek için gösterdiği çabanın düzeyini sorgulamalıdır. Gerekirse her bir yoldaştan bu açıdan ne durumda olduğuna dair özel değerlendirmeler (daha önce yapılıp yapılmadığına aldırmadan) alınmalıdır.

2- Bu değerlendirmeler ışığında bir eğitim programı oluşturmalı (gerekirse kişilere özel), bu programın gereğince okunup, incelenmesi sağlanmalı, her bir yoldaş bu açıdan sıkı bir denetime tabi tutulmalıdır.

3- Her türlü yoğun çalışma ve kampanya sürecinin kendine özgü bir teorik eğitim ayağı olabilmeli, bu toplam çalışmanın olağan bir parçası kabul edilmelidir. Ve çalışmanın diğer parçalarında olduğu gibi pratik yükümlülükleri muhakkak yerine getirilmelidir. Bunu böyle belirleyip uygulamayan her bir çalışma, aldığı başka sonuçlarından öte başarısız kabul sayılmalıdır. Çalışmaya ilişkin değerlendirmede, bu alanda neler yapıldığı, bu yapılanların çalışma ve kadrolar açısından ne gibi sonuçlar ürettiği mutlaka yer almalıdır.

4- Yoğun pratik faaliyetten kaynaklı okumaya ve yazmaya yeterli vakit bulamadığını söyleyen yoldaşlara gerekli zaman sağlanmalı, gerekirse planlamalar yapılırken bu söylem gözetilmeli, ama bu zaman dilimlerinin nasıl kullanıldığı titizlikle denetlenmelidir.

5- Yeni görevlerdirmelerde ya da aday üyelik gibi özel süreçlerde söz konusu kadronun teorik-ideolojik düzeyi irdelenmeli, eksikliklerin giderilmesi için belli bir zaman dilimine sığdırılabilen özel çalışmalar yapılmalıdır. Örneğin her aday üyeye, ilgili organ tarafından muhakkak bir ek eğitim programı verilebilmeli ve bu programın gereklerini yerine getirmesi kesin olarak talep edilmelidir.

6- Parti yazınımızda yeralan teorik-ideolojik eğitimle ilgili değerlendirmeler hızla bütün yoldaşların önüne konulmalı, tekrar incelenmesi sağlanmalıdır.

Saflarımızdaki her bir yoldaş, sorumluluğu altında bulunduğu organlardan en kısa zamanda yukarıda ifade edilenler üzerinden somut adımlar atılmasını talep etmelidir. Ve her bir organ, kendi sorumluluğu altında çalışan yoldaşlardan, siyasal çalışmanın diğer alanlarında olduğu gibi, bu alanda da sorumluluklarını yerine getirmelerini kesin bir biçimde istemelidir.

Kolektif çalışma tarzı ve devrimci inisiyatif

Sınıf çatışmalarının ateş hattında mücadele eden devrimci bir parti, tekrara düşmek pahasına da olsa, bazı temel sorunları döne döne tartışma ihtiyacı duyar. Tartışma, sorunların farklı boyutları üzerinden gelişse de, belli yönleriyle tekrarlar içerebilir. Fakat tartışmalar belli özgünlükler taşıdığı ölçüde tekrara düşmekten çekinmemek gerek. Kaldı ki, eğitim sözkonusu olduğunda tekrarlar bir bakıma zorunludur da.

Bu temel sorunlardan biri de, "kolektif çalışma tarzı ve inisiyatif kullanma" alanında karşımıza çıkıyor. Devrimci sınıf çalışması yürüten bir partinin safları devrimci kadrolar yetiştirme alanı da olduğu için, bu sorunun farklı biçimlerde kendini hissettirmesi kaçınılmazdır. Zira devrimci militanların kadrolaşma sürecinde, "kolektif çalışma tarzına uyum sağlama ve inisiyatifli davranabilme" konusunda yetkinleşmeleri daima kritik bir önem taşır.

Kolektif çalışma tarzının önemi

Kitle çalışmasında inisiyatif sorunu özünde kolektif bir sorundur. Bununla birlikte bireysel, yani tek tek yoldaşların da sorunudur. Zira parça ile bütünün diyalektik birliği burada da geçerlidir. Bir dava uğruna birleşmiş yoldaşlar topluluğundan oluşan parti örgütleri, çoğu zaman hem nitelik hem nicelik açıdan tek tek bileşenlerin düzeyini aşar. Buna karşın örgütlere bu üstünlüklerini veren, tek tek yoldaşların birikim ve deneyimlerini ortak dava uğruna birleştirmeleridir.

İnisiyatif kullanabilen yoldaşlar topluluğundan oluşan bir parti örgütünün ya da organının önderliğinde yürütülen siyasal faaliyet, kitle çalışmasında da başarılı olacaktır. Öte yandan başarılı faaliyet yürüten örgütün bileşeni olan yoldaşların inisiyatif kullanma yetenekleri de gelişecektir. İçinde konumlandıkları organı güçlendirmek için öğrenme, kendini aşma noktasında çaba harcayan bileşenler, bileşenlerini eğitip yetkinleştirmeyi ihmal etmeyen parti örgütleri… Bu niteliklerini geliştiren her organ siyasal çalışmaya, işlerin planlanmasına, karşılaşılan güçlüklerin aşılmasına, sorunların halledilmesine toplam faaliyeti güçlendirme perspektifiyle yaklaşmakta güçlük çekmeyecektir.

Organ bileşeni yoldaşların inisiyatif kullanmaktan geri durduğu ya da bu yönde gerekli çabayı harcamadıkları yerde ise, genelde tersi sonuçlarla karşılaşırız. Yani inisiyatif kullanma noktasındaki edilgenlik, siyasal faaliyette organın başarısını sınırlayacak, bu ise hem yoğun emekle yarattığımız bazı olanakların heba olmasına yol açacak, hem parti örgütü bileşeni yoldaşların gelişimini yavaşlatacaktır.

Vurgulamak gerekiyor ki, organlarımızda birikim ve deneyim bakımında gelişmeye ihtiyaç duyan yoldaşlarımız bulunabilir. Sınıf devrimcileri için birikim ve deneyim bakımından gelişmenin bir sınırı yok elbet. Fakat burada tartıştığımız mesele bu değil. Sorun, kolektiflerimizin düzeyi ile bazı yoldaşların yetkinleşme düzeyi arasında bir açının bulunmasıdır. Bu açı, devrimci siyasal faaliyette bir boşluğa yol açmadan dengelenebiliyorsa, başarılı bir kolektif çalışmadan, dolayısıyla parça ile bütünün karşılıklı olarak birbirini geliştirmesinden söz edebiliriz. Zaten kolektif çalışmada temel kaygılardan biri, bileşenlerin eğitimini ihmal etmeden farklı yetenekleri ortak amaç doğrultusunda sefer edebilmektir. Parça ile bütünün karşılıklı gelişimi de ancak bu temel üzerinde mümkündür.

Kadrolaşma sürecini, başka bir ifadeyle birikim ve deneyim kazanma sürecini başarılı bir

kolektif çalışmada geliştiren yoldaşların, kitle çalışmasında inisiyatifli davranmaları önündeki esas engeller de ortadan kalkmış olacaktır.

Nesnel zorluklarla öznel yetersizlikleri kolektif tarzla dengelemek...

Her parti örgütü bireyler topluluğundan oluştuğuna göre, her yoldaşın kitle çalışmasında sergileyeceği inisiyatif, kolektifin toplam başarısı açısından kritik bir önem taşır. Zira burada bireylerin faaliyete katılım düzeyleri, başarılı bir kitle çalışmasının dayanağı olabileceği gibi, çalışmayı kısırlaştıran bir etkene de zemin hazırlayabilir.

Başarılı kolektif çalışma, bileşenlerini süreçlere aktif olarak katan, ancak şu veya bu bileşene bağımlı kalmadan faaliyete önderlik eden organlarda özellikle belirgindir. Bu düzey yakalandığında, kimi zaman rastlanan kişilere bağımlı faaliyet yürütme sorunu da ortadan kalkar. Bu tarz, organ bileşenlerine alınmış kararları hayat geçirme konusunda geniş bir inisiyatif alanı tanıyarak bütünlük kazanır.

Kolektif çalışma, bileşenlerden birine endeksli kurgulanırsa, sözkonusu bileşenin herhangi bir sorunla karşı karşıya kalması halinde organın zaafa düşme riski yükselir. Oysa her bileşeninin katkısını en ileri düzeyden örgütleyebilen, bununla birlikte kolektif çalışma tarzından taviz vermeyen bir organ, bazı bileşenlerinde sorun veya zaaflar ortaya çıksa bile, ortak akıl ve iradeyle faaliyetini sürdürmeyi başarır. Devrimci siyasal faaliyette sürekliliğin esas olduğu göz önünde alındığında, her organın bu düzeyi yakalamak için azami çaba sarf etmesi gerektiği sonucu kendiliğinden ortaya çıkar.

Bu düzeyi yakalayan bir parti örgütü, "şu yoldaşın hatası, zaafı, isabetsiz öngörüsünden dolayı kimi planlamalarımız boşa düşmüştür" türünden izahatlara ihtiyaç duymayacaktır. Zaten siyasal çalışmada kaçınılmaz olan kimi aksamaların kişiler üzerinden izah edilmesi, işin özünde sorunlu bir tarza işaret eder. Zira organın her sorunu tek tek bileşenlerin sorunu olduğu gibi, bileşenlerin şu veya bu alandaki sorunları da özünde organın sorunlarıdır. Kolektif çalışma tarzının temel niteliklerinden biri de budur.

Verili koşullarda devrimci siyasal faaliyetin temel bir ayağı olan kitle çalışmasının başarısını zora sokan birçok nesnel etkenden söz etmek mümkündür. Bunlar, çalışmayı verimsiz kılan değil, verim elde etmek için daha çok emek harcamayı zorunlu kılan etkenlerdir. Bu nesnel zorluklara bazen öznel yetersizlikler de eklenebilmektedir. Bu durum kimi zaman sorunları karmaşık boyuta taşıyabiliyor. Buna rağmen inisiyatifli davranabilen organların, kolektif çalışma tarzı ile bu engellere fazla takılmadan mesafe alabilmek mümkündür.

Sorunlar ilgili platformlar tarafından politik zeminde çözüme kavuşturulmalıdır!

Sürekli iş yapan kişinin bazen hata yapması gibi, devrimci siyasal faaliyet örgütleyen her parti örgütü/organı da, nesnel veya öznel nedenlerden kaynaklı sorunlarla karşı karşıya kalır. Bu durumlarda organlardan beklenen, partili düzeye yakışır bir tutum geliştirebilmeleridir. Bir parti örgütü sorunların kaynağına cesurca inebilmeli, eğer gerekiyorsa çok yönlü tartışmalara konu edebilmeli, çözüm üretebilmeli, ürettiği çözümleri hayata geçirebilmelidir. Her koşulda kaygı politik olmalı, öncelik devrimci siyasal faaliyetin güçlendirilesi, parti örgütünün sağlamlaştırılması olmalıdır.

Organın şu veya bu bileşeninden kaynaklı sorunlar sözkonusu olduğunda ise, tartışmanın politik zeminden kaymasını önlemek için özel bir hassasiyet gösterilmeli. Zira bazı örneklerde görüldüğü üzere, tartışmalar politik zeminden farklı yönlere kayabiliyor ki, böylesi durumlarda tartışmanın kısır döngüye saplanıp sorunları daha da karmaşık hale getirmesi işten bile değil.

Tartışma zemini duygusal alana kaydığında sorunlar bireyselleşebiliyor. Bu ise meselenin muhatap olmayanlarla da tartışılmasına yol açabiliyor. Duygusal yönü ağır basan tepkisel

davranışlar, kimi zaman yatay ilişkilere girilmesine kadar varabiliyor. Oysa sorunların, muhatapları dışındakilerin gündemine taşınmaması, unutulmaması gereken temel kurallardan biridir.

Politik zeminden kayan tartışmaların yol açtığı bir diğer sorun, aynı organdaki yoldaşların ortak iş yapma istek ve coşkusunun zayıflayabilmesidir. Oysa davaya adanmış, bu uğurda bedel ödemekten kaçınmayan sınıf devrimcileri için hiçbir gerekçe faaliyete dört elle sarılmanın önünde engel olamaz, olmamalıdır. Arada bir karşımıza çıkan bu tür sorunlar inisiyatif kırıcı olabildiği gibi, kitle çalışmasındaki verimi de düşürmektedir.

Vurgulamak gerekir ki, organ bileşenlerinin bir partili olgunluğu ile hareket etmek durumunda olduklarını unutma lüksleri yoktur. Bir organ ancak bu olgunlukta davranabildiği zaman, kimi bileşenlerin dikkat dağıtıcı eğilimleri olsa bile, tartışmaların politik zeminden kaymasını önleyecektir. Bu olgunluk, aynı zamanda tartışma platformlarında tüm yoldaşların kendilerini özgürce ifade etmelerini güvence altına almanın koşullarını da yaratacaktır. Bu konudaki her aksama ise, inisiyatif zayıflatıcı olmakla kalmayacak, kolektif çalışma tarzını zedeleyecek, parti örgütlerinin enerjisinin heba edilmesine yol açacaktır.

Parti tüzüğünün yol göstericiliği!

Tartıştığımız konuyla bağlantılı olarak parti tüzüğünün işlevine de değinmek gerekiyor. Zira komünist hareketin zengin tarihsel deneyimlerinden süzülen parti tüzüğü işleyiş, kurallar, devrimci iç yaşamın örgütlenmesi gibi önemli konularda yol göstericidir. Bunun yanısıra, parti iç yaşamında hukuksal normları belirlemesi yönüyle de, tüzük özel bir yerde duruyor.

Önce görev ve sorumluluklara, ardından haklara vurgu yapan tüzüğümüz, parti hukukuna tabi yoldaşların eşitliğini vurguluyor. Her hakkın görev olması gibi her görevin de hak olduğuna işaret eden tüzük, haklarla görevlerin diyalektik birliğinin altını çiziyor. Partinin, hukuksal bir yükümlülük altında olmasa da faaliyetimize katılan tüm yoldaşlardan tüzüksel kurallara uygun bir düzey beklediğini belirtmesi, bu temel belgenin işlevine verdiği önem hakkında ayırıca fikir vermektedir.

"Bir parti, gerçekten kendine kılavuzluk edecek, kendi siyasal ve örgütsel yaşamını belirleyecek bir program ve tüzük ortaya koyduğu andan itibaren, kişisel bağlara, kişisel duygulara ve tercihlere bağlı olan herşeyi eriten, yerine parti bağını, parti değerlerini, parti ölçülerini koyan bir zemine de kavuşmuş olur..." (***Partimizin Tüzüğü Üzerine/1,*** *Ekim*, Sayı: 216, Temmuz 2●●●)

Tüzük, bize temel olanın parti bağı, parti değerleri, parti ölçüleri olduğunu gösteriyor. Ancak gerçek hayatta bu ölçülerin dışına çıkıldığına pek çok yerde tanık olmak mümkündür. Bu ölçülerin dışına çıkıldığında kişisel bağlar, kişisel kaygılar, kişisel duygular, şu veya bu yoldaşa duyulan yakınlık ya da uzaklığın örgütsel işleyişe etki etmesinin önü açılmış demektir. O halde her parti örgütü/organı örgütsel işleyişi ve parti içi yaşamı, bir de tüzükte belirtilen ölçüler üzerinden değerlendirmeye konu edebilmelidir. Bu ise program ve tüzüğün başucu metinleri olmasını gerektirir. Taktik politikayı parti programı üzerinden tartıştığımız gibi, işleyişi de tüzük üzerinden tartışabilmeliyiz. Politik zeminden kişisel alana kayan tutum ya da eğilimleri eleştirirken, tüzük temel dayanağımız olabilmelidir. Tüzüğün siyasal pratik içinde parti organlarına kılavuz olabilmesi ancak bu taktirde mümkün olur.

Bu ölçülerin politik yaşamda temel alınmasının hem kolektif çalışmanın başarısı, hem kadro ve militanların inisiyatif kullanabilme yetilerini geliştirmeleri açısından taşıdığı önem konusunda bir tartışma bulunmuyor. Sorun, bu ölçüleri devrimci siyasal sınıf çalışmamızda temel almak için her koşulda emek harcayabilmektir.

Burjuva kültürün etkilerini saflarımızdan söküp atalım!

Emperyalist-kapitalist sistem insanlığı açlığa, sefalete ve yıkıma sürüklediği gibi aynı zamanda kültürel çürüme ve dejenerasyonu da yaratan bir sistemdir. Emperyalist kapitalizmin yaratmış olduğu çürüme ve dejenerasyon insani ilişkilerdeki korkunç yıkım ve yabancılaşmayı da beraberinde getirmektedir. Günümüzde inanılmaz boyutlara ulaşmış olan bu kültürel çürüme ve dejenerasyon kendini her alanda gösterdiği gibi toplumun büyük bir kesimini de etkisi altına almaktadır. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler de bundan dolaysız olarak etkilenmektedir.

Burjuvazi bir taraftan sömürü sistemini sürdürebilmek için baskı ve şiddeti kullanırken, bir taraftan da kültürel çürüme ve yozlaştırmayı devreye sokmaktadır. Asıl olarak da burjuva ideolojisi ve kültürü sömürü sisteminin devamında önemli bir rol oynamaktadır. Burjuvazi kendi çürümüşlüğünü topluma dayatmakta, yarattığı yozluğu iktidarını sağlamlaştırmak için bir silaha çevirmektedir.

Burjuva kültürün etkileri eğitim kurumlarından iş ilişkilerine, aile içi yaşamdan yetiştiğimiz çevreye kadar uzanmaktadır. Bunun bir sonucu olarak kendine, çevreye, topluma yabancılaşmış, düşünme ve sorgulama yetisinden uzak, kendi sorunlarına duyarsızlaşan ve sisteme uyumlu bireyler yetiştirilmektedir.

Bunun dışına çıkan her birey sistem tarafından tehlikeli sayılmaktadır. Bu noktada burjuvazinin zor ve baskı araçları devreye sokulmaktadır. Sermaye devleti burjuva sınıf egemenliğinin bekası için her yol ve yöntemi kullanmaktadır. Kültürel yozlaştırma da bunun önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Emekçi sınıflar burjuva kültürün etkisi altına alınarak kendi sınıfsal çıkarlarından ve buna bağlı olarak da devrim ve sosyalizm mücadelesinden uzaklaştırılmaktadır.

Bireyin kişiliğinin şekillenmesinde belirleyici olan çevre ve yetiştiği şartlar, yaşamının ilerleyen dönemlerinde de etkili olmaktadır. Birey içerisinde yetişmiş olduğu toplumsal şartlardan dolaysız bir biçimde etkilendiği gibi, bu şartlar içerisinde almış olduğu kültürün etkilerinden de kurtulması kolay olmamaktadır.

Komünist parti burjuva bilincinin egemenliğini sürdürdüğü bir toplum içerisinde mücadele yürütmektedir. Kadro ve militanlarını bu toplum içerisinden kazanmaktadır. Partinin kazanmış olduğu kadro ve militanların sınıfsal kökeni belli yönleriyle bir öneme sahiptir. Zira belirli bir döneme kadar burjuva, küçük-burjuva kültürden, onun değer yargılarından beslenen bireyler örgütlü devrimci yaşama adım attıklarında, almış oldukları kültürün etkilerinden kurtulmaları çok kolay olamamakta, bu etkinin parti saflarına taşınması kaçınılmaz olmaktadır. Bundan dolayıdır ki, zaman zaman komünist parti saflarında da burjuva ve küçük-burjuva kültürün etkilerinden kaynaklı ortaya çıkan sorunlar, zaaf ve eksiklikler yaşanmaktadır.

Mücadeleye yeni adım atmış bir birey belirli yönleriyle bu zaaf ve eksiklilerini aşmaya çalışsa da bunun bir sınırı olmaktadır. Devrimci saflara adım atana kadar kişiliğini şekillendiren ve buna bağlı olarak davranış tarzını oluşturan değer yargıları onun hata yapmasını, belirli zaafları sergilemesini kaçınılmaz olarak beraberinde getirmektedir.

Burada güçlerin ideolojik-teorik ve siyasal eğitimi önemli bir yer tutmakla

birlikte, zaafların terk edilmesini, eksikliklerin giderilmesini sağlayabilecek olan, sıkı bir denetim ve değiştirici-dönüştürücü bir örgütsel yaşamın kurulabilmesidir. Bu da ancak birimlere dayalı kurumsal bir işleyişi oturtabilmiş bir örgütsel yapıyla mümkün olabilir. Bu sağlanabildiği oranda, ortaya çıkan sorunların giderilmesi ve saflarımıza yeni katılan her bir yoldaşın zaaf ve eksikliklerinin daha hızlı bir biçimde giderilmesi mümkün olacaktır.

Kişinin, hangi nedenden kaynaklanırsa kaynaklansın, örgütlü bir devrimci yaşamı seçmiş ve o yaşama adım atmış olması, aynı zamanda onun zaaf ve eski alışkanlıklarından kurtulmasının ilk adımıdır. Komünist saflara samimi duygularla adım atmış her yoldaş doğal olarak oradaki örgütsel yaşamdan ve ileri kadrolardan dolaysız bir biçimde etkilenmektedir. Zaaflı ve sorunlu bir örgütsel yaşamın olduğu bir alanda, saflarımıza yeni katılmış olan yoldaşlarında geçmiş yaşamından kaynaklanan alışkanlıklarını ve zaaflarını terk etmesi olanaklı olamayacaktır. Aksine eski alışkanlık ve zaaflarını üretecek uygun ortamı kolayından bulmuş olacaktır. Burjuva ve küçük-burjuva alışkanlıkların örgüt yaşamı içerisinde kendini üretmesi ise bencilliği ve bireyciliği, aleniyetten ve denetimden kaçışı, liberalizm ve laçkalığı, disiplinsizlik ve sorumsuzluğu vb. beraberinde getirecektir.

Sorun alanlarına müdahalede her zaman vurgulanageldiği gibi yapıcı eleştiri ve özeleştiri önemli bir yerde durmakla birlikte, bunun hayat bulacağı zemin, organlara ve birimlere dayalı kurumsal bir işleyişi hayata geçirebilmektir. Bu işleyiş sağlanamadığı ya da saflarımızdaki insanlarda bilinç açıklığı yaratılamadığı sürece, ortaya çıkan sorunlar, eksiklikler ve zaaflar kişisel temelde halledilmeye çalışılmakta, bu da çarpık bir anlayışa ve işleyişe yol açmaktadır.

Sorunlar kişisel olarak algılandığı ve bu temelde çözülmeye çalışıldığında ise, örgütü ilgilendiren sorunlar dahi kişisel meselelermiş gibi anlaşılabilmektedir. Bunun yarattığı çarpık bilinç yatay ilişkileri doğurabilmekte, sorunların ortalıkta tartışılmasını olanaklı hale getirerek iç illegaliteyi zaafa uğratan bir boyuta ulaşabilmektedir. Bu çarpıklık içerisinde partiyi dolaysız bir biçimde ilgilendiren sorunların kişisel ilişkiler içerisinde rahatlıkla anlatılmasında bir sakınca görülmezken, yaşanan sorun önemsiz ya da kişisel algılandığı oranda gerekli birimlerde tartışmaya açılmaması yoluna gidilebilmektedir. Daha net bir ifadeyle, sorunların ilgili birimlerden ve partiden saklanmasında bir sakınca görülmemektedir.

Her bir yoldaşın yer aldığı birim, kolektif, organ vb. aynı zamanda onun örgütsel platformunu da ifade etmektedir. Ne tür bir sorun olursa olsun, bunun ilk olarak ilgili platforma iletilmesi, oralarda tartışılıp çözülmesi, organlara ve birimlere dayalı bir işleyişi hayata geçirmenin olmazsa olmaz bir koşuludur. Bunun ötesindeki her davranış dedikodu kültürünü yeşerteceği gibi, küçük-burjuva davranış tarzının ve kültürünün saflarımızda hayat bulması anlamına gelecektir. Böyle olduğu koşullarda bozucu unsurların saflarımızda rahatlıkla barınması olanaklı olacak, parti düşmanın provakatif saldırılarına açık hale gelecektir.

Sorunların her yerde tartışıldığı, kişisel ilişkilerin ağır bastığı ve yatay ilişkilerin rahatından kurulabildiği bir devrimci örgütsel işleyiş komünist parti saflarında kabul edilemez. İhtilalci komünist bir örgütün saflarında bir araya gelmiş militanların birbirleriyle kurdukları ilişki ideolojik ve siyasal bir ilişkidir. Onları birleştiren temel koşul işçi sınıfın çıkarları ve onun davasıdır. Kişisel ilişkiler, çekişmeler, anlaşmazlıklar bunun önüne geçmemelidir, geçemez. İkili ilişkilerin, sosyal bağların ağır bastığı, örgütsel ilişkinin önüne geçtiği bir yerde kurumsal bir örgütsel işleyişten bahsedilemez. Orada sosyal

(Devamı s.12'de)

Bir fabrika çalışması deneyimi

Devrimci sınıf çalışması uzun soluklu, kararlı ve sabırlı olmayı gerektiriyor. Hele de günümüzde işçi sınıfı örgütsüz ve dağınık bir durumdayken, deyim uygunsa yaprak kımıldamıyorken, sınıfı örgütlemek ve politikleştirmek için sistemli-planlı bir çalışmayı yürütebilmemiz gerekiyor. İşçi sınıfının devrimci partisi ve bu partinin kadroları olarak, işçi sınıfı içinde güç olmaya, sınıfla et-tırnak gibi bütünleşmeye uğraşıyorz. Devrime giden yolda en temel halka bu çünkü.

En temel çalışma alanlarımız olan fabrikalarda, sanayi havzalarında devrimci sınıf çalışması yürütürken, deneyimin, yerinde ve zamanında müdahalenin sınıfı örgütlemedeki yerini ve önemini yaşayarak bir kez daha öğrenmiş oldum. En son çalıştığım fabrikada sergilediğim bireysel tutumdan dolayı işten çıkarıldım. Bu nedenle kendi özeleştirimi de yaparak, çalışmanın deneyim ve derslerini yansıtmak istiyorum.

***

Biz sınıf devrimcileri hedeflediğimiz fabrikaya girdiğimizde, özellikle çalıştığımız bölümde, işçiler arasında ilerici işçilerin olup olmadığına bakar, varsa onlarla ilişkimizi geliştirmek için uğraşırız. Benim de yaptığım ilk işlerden biri bu oldu. Diğer işçileri de gözlemlemeye ve hayata bakışlarını anlamaya çalışıyordum. Fabrikada çalışan tüm işçilerin genel profili, fabrikanın mücadele deneyimleri, fabrikanın ülke ve bölge ekonomisindeki yeri, patronların izlediği politikaya hakim olmak ve güncel gelişmeleri yakından takip etmek, çalışmamızın ilk temel ayaklarıdır. Bültenimizi ve politik yayınımızı uygun işçi ilişkilerimize verebilmemiz ve bu ilişkileri politikleştirmemiz, çalışmamızın devamlılığı ve niteliği açısından son derece önemlidir.

Ancak tüm bunları yapsak bile, işçilerin ilk bakacağı şey, bütün bu işleri yapanın kimliği ve kişiliğidir. İnsani ilişkilerinden insanlarla konuşma tarzına, hal ve hareketlerinden çalışırken sorumluluk alma ve yerine getirip getirmediğine kadar, işçiler bütün bunları gözlemlerler. Bir sınıf devrimcisi fabrikaya başladığı ilk günden itibaren kimliğiyle, yardımseverliğiyle, paylaşımcılığıyla, disipliniyle farklılığını ortaya koyabilmeli, böylece işçiler arasında bir saygınlık yaratabilmelidir. Bu saygınlık yaratılmadan, bizlerin anlattıklarının işçiler tarafından ciddiye alınması ve ilgi konusu edilmesi mümkün değildir.

Devrimci sınıf çalışmamızın uzun soluklu olması, sabırlı, kararlı ve sistemli bir çalışmanın yürütülmesi gerektiğini belirtmiştim. Fabrikaya girdiğimizde heyecanla çalışmaya başlar ve genelde en kısa zamanda işçileri örgütlemeyi düşünürüz. Sınıf çalışmasında deneyimsiz yoldaşlar böylesi düşünce ve beklentilere sahip olabilmektedirler. Ancak bu bakış, ilerleyen süreçte bizim işçilere yönelik müdahalemizin sonuçsuz kalmasıyla birlikte bizi atalete ve kişisel tutum almaya sürükleyebilmektedir. Bu tutumun yanlış olduğunu bildiğim halde bu yanlışı yapmak benim de en büyük eksikliğim olarak ortaya çıktı.

İşçilerle kısır tartışmalara neden olacak konular üzerinden inatlaşmaya-zıtlaşmaya gidilmemeli, ancak zıtlaşmama adına da ilgili konu ve sorun üzerine gerçekleri söylemekten geri durulmamalıdır. "Bunu nasıl yapacağız" diye bir soru aklımıza gelebilir doğal

olarak. İşte burada üslubumuz ve müdahale tarzımız belirleyicidir. İşçilere yönelik hiçbir müdahale sonuçsuz kalmaz. Bugün olmasa bile işçinin beyninin bir köşesinde kalan bu müdahale, zamanı gelince onu harekete geçirir. Emeğimizin-çabamızın karşılığını zamanla mutlaka alırız.

İşçilerle sadece fabrika içerisinde zaman geçirmek, onlarla daha sıkı bağlar kurmanın ve kaynaşmanın önünde engeldir. Bu nedenle işçilerin sosyal ortamlarına da girebilmeliyiz. Oturduğu semtte bir kahvede, bir çay ocağında ya da evinde... Bununla birlikte fabrikadaki işçi ilişkilerimizle futbol oynamak, birlikte bir kır gezisi organize etmek, ya da düğününde-cenazesinde yanında olmak, dayanışma amaçlı para toplamak vb. gibi işlere de bizim öncülük yapabilmemiz gerekir. Bu süreç içinde kollektif yapılan her iş işçileri birbirine daha da yakınlaştırır ve birbirine olan güvenlerini arttırır.

Yayınların kullanımı ve fabrika temelli bir bültenin çıkarılması!

Fabrikanın, çalışma koşullarının ve sorunlarının işlendiği, içerideki atmosfere hakim olan, izlenmesi gereken yolu gösteren fabrikaya özel bir bültenin çıkarılması, sorunlara müdahale ve sonuç olma açısından önemlidir. Biz de bu ihtiyacı gözeterek fabrikaya yönelik özel bülteni üç ay düzenli çıkardık. Genel bültenin aksine bu bülten işçilerde olumlu bir etki bıraktı. Ancak işçilerden bu bültene yazı katkısı alamayışımız bir eksiklikti. Çünkü bu bültene fabrika içerisinden başka işçilerin yazı yazması, işçilerde bir aidiyet hissi uyandırır, bültenin daha işlevli olmasını sağlardı. Ayrıca yerel işçi bültenimizi ve politik yayınımızı da işçileri örgütlemede etkin bir şekilde kullanabilmeliyiz.

Bülteni fabrika içerisinde ilk kullanmaya başladığımda bu amaca daha uygun bir şekilde hareket ediyordum. Ancak işçilerle kurulan ilişkiler politik olarak gelişmedikçe, bu durum rutin bir işmiş gibi yürümeye başlıyor. Bu durumda bu bülteni daha geniş işçi kitlesine ulaştırmam gerekirdi. Ancak bunda başarılı olamadım.

Fabrikaya ilk girdiğimizde en kısa zamanda işçileri örgütlemeyi ve sonuç almayı düşünmemeliyiz. Sürece uzun soluklu bakabilmek ve sağlam adımlarla ilerleyebilmek, deyim uygunsa çalışmayı ilmik ilmik örmek, fabrika çalışmasının sürekliliği ve geleceği açısından hayati bir önem taşımaktadır.

Benim yaptığım en büyük yanlış, bunun bilincinde olduğum halde bu bilince uygun davranamamak ve yaptığım bireysel çıkışlar sonucu temel bir fabrikadan atılmak oldu. Bazen düşünüyorum, işçilere mücadeleden, örgütlü olmanın gücünden bahsediyoruz. Yeri geldiğinde bireysel tutum almak, kimi işçilerde bize olan güveni arttırabilir. Ancak biz sınıf devrimcileri en ufak ve basit işlerde bile işçilerle birlikte hareket etmenin yolunu bulabilmeliyiz. Bu gibi bireysel çıkışlar çoğunlukla sınıfa hiçbirşey kazandırmadığı gibi, örgütsüz olduklarından dolayı işsizlik korkularını daha da arttırır.

Bu deneyim sonucu eksik gördüğüm-yetersiz olduğum bir başka nokta ise işçilerin sosyal yaşam alanlarına giremeyişimdir. Sosyal aktivitelerde bulunmadan, bir takım işleri kollektif bir şekilde yapmadan, işçilerle kaynaşmak çok zordur. Fabrikaya ilk girdiğim günden itibaren bunun bilincindeydim. Ancak bu konuda da yetersiz kaldım.

Yanlışlar, eksiklikler ve hatalar olacaktır, ancak bunlar reflekslerimizi geliştirir, bizi kavgada ustalaştırır. Bizler geçmişe takılarak mücadeleyi sürdürmeyiz. Yaşadığımız deneyimlerinden dersler çıkarmak, yanlışlarımızı düzelterek geleceğe umutla bakmak biz sınıf devrimcilerinin en üstün özellikleridir.

Z. Çelik

Değiştirici sosyal ilişkiler ancak güçlü bir politik faaliyetin ürünü olabilir

Kapitalizm işçi sınıfı ve emekçi kitleleri büyük bir yıkıma sürüklerken, işçilerin sosyal kişiliklerini de altüst ediyor. İşçiler sosyal bir bozulmaya, yalnızlığa sürükleniyor. Birbirlerine ve kendilerine yabancılaşıyor.

Kapitalizm bütün bunları proleter kültürü tümüyle yok etmek amacıyla yapıyor. İnsanı insan yapan tüm değerler ve ilişkiler proletarya kültüründe somutlanır. "Yarin yanağından gayrı" her yerde hep beraber olabilmektir. Kapitalistlerin en büyük korkusu da bu birliğin oluşmasıdır. Bu korkuları işçi sınıf ve ezilenlere çok boyutlu bir saldırıyı beraberinde getiriyor. Ekonomik olarak yenilgiye uğrattıkları, bütün kazanılmış haklarını elinden aldıkları işçi sınıfını bir de sosyal yapısına saldırarak bozguna uğratma çabasındalar.

Bütün bunlara karşı sınıf devrimcilerine büyük görevler düşmektedir. İşçi sınıfını içine düşmüş olduğu durumdan çekip çıkarabilmek için parti militanları zengin araç ve yöntemler kullanabilmelidir.

Sınıf hareketinin gelişkin olduğu dönemlerde sınıfla organik birliği sağlamak, onların sosyal yaşamlarına girmek daha kolaydır. Günümüzde ise ancak tekil direnişlerin yaşandığı işletmelerde gerçekleşebiliyor. Hareketin olmadığı fabrika ve sanayi bölgelerinde ise tam bir kayıtsızlık ve boşvermişlik hakim. Bu işçilerle sosyal ilişkileri geliştirelim, gerisi gelir düşüncesinin pratik yaşamda çok fazla bir karşılığını bulmuyor. Bu söylenen elbette işçilerle sosyal ilişkiler kurmayı önemsiz görmek anlamına gelmiyor. Tersine, komünist bir devrimcinin sosyal kişilik yönünün zengin olması zorunludur. Ama tek başına bu yeterli değil. Somut örnek verirsek... İşçilerle sosyal ilişkimizi geliştiriyoruz, iyi ya da kötü günlerinde beraber oluyoruz, bütün dertlerini anlatacak kadar yakın buluyorlar bizi, evlerine çağırıyorlar. Bunları siyasal kimliklerimizi de bilerek yapıyorlar. Ama gelgelelim, yaşadığı sömürü düzeninde kendi somut durumlarından yola çıkarak fabrikasında ya da havzasında bir şeylerin yapılması gerektiğini ortaya koyduğumuzda (komite, sendika, eylem, bülten gibi), geriye doğru çark etmeye başlıyorlar. Böyle durumlarda öncü olabileceğini düşündüğümüz işçiler bile sıradan arkadaşlıkları tercih edebiliyorlar.

Eğer çevrelerini kuşatabilecek güçlü politik bir çalışma yoksa, bir şeylerin değişebileceğine onları inandırabilecek güçte değilsek, bu geri dönüş daha kolay oluyor. Böyle durumlarda ısrarcı davranmaya başladığımızda ise, herşeye bir bahane üretilmeye ve kaçılmaya başlanıyor. Ailevi nedenlerden tutun da, binbir türlü gerekçeler ortaya konuluyor.

Bu koşullarda, yeterince güç olamadığımız, henüz kuşatıcı güçlü bir politik faaliyeti örgütleyemediğimiz alanlarda daha soluklu olabilmeliyiz. Sosyal ilişkilere muhakkak önem vermeliyiz. İşçileri bu alandan da kuşatmalıyız ama esas olanın güçlü ve değiştirici bir politik faaliyet olduğunu unutmamalıyız. Bir yolunu bularak, şartları zorlayarak güven verici sistematik bir politik faaliyet örgütleyebilmeliyiz. Böyle bir faaliyetin parçası olarak işçilerin sosyal hayatına girebilirsek, onları yalnızlık duygusundan kurtarabilir, mücadele etmeye ikna edebiliriz.

Bir metal işçisi
(Pınarbaşı-İzmir)

Ulucanlar katliamının 10. yılında anıları önünde saygıyla eğiliyoruz...

Ulucanlar katliamı ve direnişinin onuncu yılındayız...

Faşist rejim tarafından Ulucanlar zindanında gerçekleştirilen planlı katliam tam bir direniş ruhuyla karşılandı... Bu topraklar bir kez daha devrim ve sosyalizm davasının bitirilemeyeceğine tanıklık etti... Ölümüne direnen devrimciler, devrimin kızıl bayrağını daha da yükseklere taşıdılar... On yiğit devrimciyi yitirdiğimiz bu görkemli direniş, devrim tarihimizin en onurlu sayfalarında yerini aldı...

Partimizin Merkez Komitesi üyeleri Habip Gül ve Ümit Altıntaş, bu katliamın bilinçli hedefleriydiler. Devrim ve sosyalizm davasına bağlılıklarını mücadelenin her alanında kanıtlayan bu iki kararlı devrimci, zindanda da "eğilmektense kırılmayı" seçen bir pratiğin temsilcileri oldular.

Partimizin "özü ve özeti" olarak tanımladığımız bu iki yoldaşımız her zaman sarsılmaz dava insanları olarak hareket ettiler. Parti ve devrim davasına büyük bir özveriyle emeklerini kattılar.

Bugün partimiz onların teslim ettiği bayrağı daha da yükselterek daha ileri hedeflere yürümektedir. Bu topraklarda proletarya sosyalizminin biricik tutarlı temsilcisi olarak, onların yaşamlarını ortaya koyduğu bu dava uğruna mücadelenin büyütülmesi için büyük bir çaba harcamakta, onlara ve emeklerine sahip çıkmanın tek yolunun bu olduğu bilinciyle hareket etmektedir.

Onlar parti, devrim ve sosyalizm mücadelesinde hep yaşayacaklar!